

Handledning för vägtrafikskatt och trängselskatt 2009

Fritzes

ett Wolters Kluwer-företag

106 47 Stockholm Tel 08-690 91 90 Fax 08-690 91 91 order.fritzes@nj.se www.fritzes.se

ISBN 978-91-38-32496-7

SKV 512 utgåva 6

Elanders i Vällingby 2009

Förord

Handledning för vägtrafikskatt och trängselskatt innehåller en beskrivning av gällande materiella bestämmelser som rör fordonsskatt, saluvagnsskatt och trängselskatt.

Denna upplaga utgår från bestämmelserna i vägtrafikskatte- och trängselskatteförfattningarna i deras lydelse den 1 januari 2009. I handledningen hänvisas till föreskrifter, allmänna råd, meddelanden och skrivelser från RSV och Skatteverket. Vidare refereras domar från förvaltningsdomstolarna. Handledning för vägtrafikskatt och trängselskatt återfinns även på Skatteverkets webbplats, (www.skatteverket.se). På webbsidan publiceras även Skatteverkets ställningstaganden i rättsliga frågor samt annan information om vägtrafikskatt och trängselskatt.

Handledningen är i första hand avsedd att användas inom Skatteverket men kan även vara av intresse för andra som i sitt arbete behöver information om vägtrafikskatt och trängselskatt.

Solna i april 2009

Vilhelm Andersson

Innehåll

Förord	3
Förkortningslista	11
1 Allmänt om fordonsbeskattning	13
1.1 Principer för beskattning av vägtrafiken.....	13
1.2 Beskattningsformer.....	13
1.3 Myndigheternas uppgifter	14
2 Inledande bestämmelser	17
2.1 Tillämpningsområde	17
2.1.1 Beskattningsformer	17
2.2 Beslutande myndigheter	17
2.3 Definitioner	18
2.4 Ränta och dröjsmålsavgift.....	20
2.5 Föreläggande, utredning och vite	20
3 Fordonsskatt	21
3.1 Skatteplikt.....	21
3.2 Undantag från skatteplikt	23
3.3 Skattskyldighet	25
3.4 Skattens storlek	25
3.4.1 Personbilar klass I	25
3.4.2 Personbilar klass II, lätta bussar och lätta lastbilar.....	29
3.4.3 Tunga lastbilar och tunga bussar	30
3.4.4 Traktorer, motorredskap och tunga terrängvagnar	30
3.4.5 Släpvagnar.....	30
3.4.6 Skattens storlek för en del av ett skatteår eller en skatteperiod.....	31
3.4.7 Skattens storlek när ett fordons beskaffenhet ändras	31
3.4.8 Skattens storlek när ett fordons användning ändras	32

6 Innehåll

3.5	Debitering av fordonsskatt	32
3.6	Särskilt om beskattning av traktorer m.m.....	33
3.6.1	Indelning i skatteklasser	33
3.6.2	Skattens storlek i vissa fall	36
3.7	Nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt i vissa fall.....	38
4	Saluvagnsskatt	41
4.1	Skatteplikt.....	41
4.2	Skattskyldighet	41
4.3	Skattens storlek	42
4.4	Debitering av saluvagnsskatt.....	42
4.5	Betalning av saluvagnsskatt	42
4.6	Användningsförbud	42
5	Beskattningsbeslut.....	43
5.1	Beslut om vägtrafikskatt.....	43
5.2	Beslut som kan omprövas	43
5.3	Omprövning på initiativ av den skattskyldige.....	44
5.4	Omprövning på initiativ av Skatteverket.....	47
5.5	Efterbeskattning.....	48
5.5.1	Förutsättningar för efterbeskattning	48
5.5.2	Tidsfrister för efterbeskattning	49
5.6	Gemensam bestämmelse om beskattningsbeslut	49
6	Betalning av vägtrafikskatt	51
6.1	Hur vägtrafikskatt ska betalas.....	51
6.2	Vem som ska betala och betalningstider	51
6.2.1	Betalningstid	52
6.3	Anstånd med betalning av skatt.....	53
6.3.1	Omprövning eller överklagande.....	53
6.3.2	Övriga fall	54
6.3.3	Gemensamma bestämmelser om anstånd	54
6.4	Preskription av fordran avseende fordonsskatt	55
6.5	Återbetalning samt betalning av tillkommande skatt i vissa fall	56
6.6	Dröjsmålsavgift	58
6.6.1	Allmänt.....	58
6.6.2	Uträkning av dröjsmålsavgift	58

6.6.3	Minsta belopp.....	59
6.6.4	Beräkning av dröjsmålsavgift i vissa fall.....	60
6.6.4.1	Fastställelse av fordonsskatt.....	60
6.6.4.2	Nedsättning av fordonsskatt.....	60
6.6.4.3	Delbetalningar.....	60
6.6.4.4	Betalningssammandrag.....	60
6.7	Befrielse från dröjsmålsavgift.....	61
6.7.1	Inledning.....	61
6.7.2	Annan skattskyldig.....	61
6.7.3	Sjukdom eller olyckshändelse.....	61
6.7.4	Övriga fall.....	61
6.8	Nedsättning av dröjsmålsavgift.....	62
6.8.1	Allmänt.....	62
6.8.2	Kortare dröjsmål.....	62
6.8.3	Andra fall.....	62
6.8.4	Lägsta belopp.....	62
6.9	Övrigt.....	62
6.10	Grund saknas för befrielse från dröjsmålsavgift.....	63
6.10.1	Fordonsägaren har inte fått inbetalningskort.....	63
6.10.2	Fel adress i vägtrafikregistret.....	64
6.10.3	1.10.3 Fordonsägaren har varit bortrest.....	64
7	När skatt inte har betalats.....	65
7.1	Användningsförbud då skatt inte har betalats.....	65
7.1.1	Generella undantag från användningsförbud.....	65
7.1.2	Undantag från användningsförbud på grund av särskilda skäl.....	67
7.2	Användning av fordon trots att skatt inte har betalats.....	67
7.2.1	Omhändertagande av registreringskyltar.....	67
7.2.2	Ansvarsbestämmelser.....	68
8	Överklagande.....	71
8.1	Överklagbara beslut.....	71
8.2	Den skattskyldiges överklagande.....	72
8.3	Det allmänna ombudets överklagande.....	75
8.4	Förfarandet vid överklagande.....	75
9	Övriga bestämmelser.....	77
9.1	Avrundning.....	77
9.2	Avräkning.....	77

8 Innehåll

9.2.1	Avräkningens omfattning och i vilken ordning avräkningen sker	78
9.3	Verkställighet.....	79
10	Allmänt om trängselskatt	81
10.1	Olika syften med pålagor i vägtrafiken.....	81
10.2	Tekniska förutsättningar.....	81
10.3	Lagtekniska förutsättningar.....	82
10.4	Myndigheternas uppgifter.....	82
11	Trängselskatt	83
11.1	Inledande bestämmelser	83
11.1.1	Beslutande myndigheter	83
11.1.2	Definitioner	83
11.1.3	Automatiserade beslut.....	83
11.2	Skattepliktiga fordon	83
11.2.1	Fordon som är undantagna från skatteplikt	84
11.2.1.1	Diplomatfordon.....	84
11.2.1.2	Utryckningsfordon	84
11.2.1.3	Buss med en totalvikt av minst 14 ton	85
11.2.1.4	Miljöbil.....	85
11.3	Befrielse från skatteplikt i vissa fall.....	85
11.4	Skattskyldighet	87
11.5	Skattskyldighetens inträde	88
11.5.1	Betalstationer.....	88
11.6	Skattens omfattning	89
11.6.1	Tider och belopp	90
11.6.1.1	Lidingöregeln	90
11.6.1.2	Essingeleden.....	91
11.7	Beskattningsbeslut.....	91
11.8	Betalningstid	91
11.9	Tilläggsavgift	92
11.10	Rättelse	92
11.11	Beslut när trängselskatt inte har påförts genom automatiserad behandling.....	92
11.12	Omprövning av beslut.....	93
11.13	Inbetalning av skatt och avgift.....	94
11.14	Anstånd med betalning	96
11.14.1	Anstånd med skatt	97

11.14.2	Anstånd med tilläggsavgift.....	97
11.15	Befrielse och återbetalning	98
11.16	Överklagande.....	100
11.17	Verkställighet.....	103
Bilaga 1:	Skatteår, skatteperiod och betalningsmånad	105
Bilaga 2:	Betalningsmånader för fordon beroende på slutsiffra.....	106
Bilaga 3:	Trängselskatt månadsdebitering	107
	Sakregister	109

Förkortningslista

FL	Förvaltningslag (1986:223)
FPL	Förvaltningsprocesslag (1971:291)
FoF	Fordonsförordningen (2002:925)
FoL	Fordonslag (2002:574)
FSL	Fordonsskattelag (1998:327)
FTS	Förordning (2004:987) om trängselskatt
FVTR	Förordning (2001:650) om vägtrafikregister
NJA	Nytt Juridiskt Arkiv
KFM	Kronofogdemyndigheten
KR	kammarrätt
LR	länsrätt
LDEF	Lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner
LMA	Lag (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen
LSBF	Lag (2006:242) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt
LST	länsstyrelse
LTS	Lag (2004:629) om trängselskatt
LVTR	Lag (2001:558) om vägtrafikregister
prop.	proposition
RR	Regeringsrätten
RSV	Riksskatteverket
RÅ	Regeringsrättens årsbok
SBL	Skattebetalningslag (1997:483)
SKM	Skattemyndigheten i Örebro
SPL	Lag (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.
TL	Taxeringslag (1990:324)

12 *Förkortningslista*

VAF	Förordning (2001:652) om avgifter inom vägtrafikområdet (2001:652)
VSF	Vägtrafikskatteförordning (2006:242)
VSL	Vägtrafikskattelag (2006:227)
UB	Utsökningsbalk (1981:774)

1 Allmänt om fordonsbeskattning

1.1 Principer för beskattning av vägtrafiken

Till grund för utformningen av skatteuttaget inom vägtrafikens område ligger riksdagens trafikpolitiska beslut från 1988 (prop. 1987/88:50). Enligt detta beslut ska grundprincipen vara den, att de skatter och avgifter som tas ut av trafiken som ersättning för utnyttjandet av infrastrukturen, ska täcka de samhällsekonomiska kostnaderna som trafiken ger upphov till. Vid senare trafikpolitiska beslut (prop. 1997/98:56 och prop. 2005/06:160) har dessa grundprinciper legat fast.

Som grund för infrastrukturavgiften ska ett kostnadsansvar fastställas för trafiken. Kostnadsansvaret ska utformas så att en samhällsekonomisk prissättning av trafiken uppnås. Kostnadsansvaret ska utkrävas på så låg nivå som möjligt i transport-systemet och bestå av fasta och rörliga skatter.

De rörliga skatterna ska motsvara de kortsiktiga samhällsekonomiska marginalkostnaderna, som är den kostnad som ett tillkommande fordon ger upphov till när det används. De fasta skatterna ska i princip motsvara mellanskillnaden mellan dessa marginalkostnader och trafikens totala samhällsekonomiska kostnader.

Till de kortsiktiga samhällsekonomiska marginalkostnaderna räknas i huvudsak kostnader i form av infrastrukturslitage, skador från luftföroreningar, bullerstörningar, olycksrisker och eventuell trängsel.

1.2 Beskattningsformer

Beskattningen av vägtrafiken sker i olika former. En indelning av beskattningen kan göras enligt följande:

- skatt på anskaffning av fordon

- skatt på innehav av fordon
- skatt på användning av fordon

Vissa av skatterna är fasta och oberoende av fordonets faktiska användning, medan andra är beroende av hur mycket fordonet används (körlängdsberoende). Denna uppdelning av beskattningen av vägtrafiken har förekommit i Sverige under lång tid, och har många likheter med beskattningen i andra länder.

Tidigare var delar av beskattningen avsedd att ge inkomster särskilt för väghållning m.m., medan andra skatter varit motiverade av rent statsfinansiella skäl. Den s.k. specialdestineringen av vissa skattemedel för bl.a. väghållning avskaffades fr.o.m. budgetåret 1980/81.

Mervärdesskatt Skatt på anskaffning av fordon tas ut enligt mervärdesskattelagen (1994:200). Denna skatt räknas inte till den egentliga vägtrafikbeskattningen, vilket även gällde försäljningsskatten som avskaffades 2001. Inkomsterna från dessa skatter har aldrig specialdestinerats till viss användning.

Vägtrafikskatt Skatt på innehav av fordon tas ut enligt VSL i form av fordonsskatt och saluvagnsskatt. Fordonsskatt tas ut med ett visst belopp för en viss tid. Skatten tas inte ut under den tid ett fordon är avställt. Saluvagnsskatt tas ut för rätten att under vissa begränsade förutsättningar använda avställda eller icke registrerade fordon med stöd av saluvagnslicens.

Vägavgift För lastbilar och lastbilsekipage som har en totalvikt på minst 12 ton tas vägavgift ut enligt lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.

Drivmedelsskatt Körlängdsberoende skatter tas ut i form av olika drivmedelsskatter enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Skatteverket är beskattningsmyndighet för vägtrafikskatt och Transportstyrelsen är uppbördsmyndighet.

1.3 Myndigheternas uppgifter

Följande myndigheter har uppgifter i fråga om administrationen av vägtrafikskatten.

Skatteverket Skatteverket är beskattningsmyndighet för vägtrafikskatt.

Skatteverket

- samordnar kontrollen av vägtrafikskatt,
- fastställer formulär till de blanketter som behövs,

- meddelar föreskrifter om debitering och betalning av vägtrafikskatt, samt att Transportstyrelsen i vägtrafikregistret ska föra in de särskilda uppgifter som behövs för debitering och betalning av vägtrafikskatt,
- omprövar och beslutar om vägtrafikskatt och dröjsmålsavgift,
- beslutar om nedsättning av fordonsskatt eller befrielse från fordonsskatt eller skatteplikt,
- beslutar om undantag från användningsförbud för fordon,
- beslutar om anstånd med betalning av vägtrafikskatt,
- för in i vägtrafikregistret de uppgifter som följer av beslut i skattefrågor m.m. och
- för det allmännas talan i mål om vägtrafikskatt.

Transportstyrelsen

Transportstyrelsen ansvarar för vägtrafikregistret.

Transportstyrelsen

- beslutar om vägtrafikskatt och dröjsmålsavgift genom automatiserad behandling,
- verkställer debitering och återbetalning av vägtrafikskatt, dröjsmålsavgift och ränta,
- redovisar skatter och avgifter till statsverket,
- ansöker om indrivning av skatter och avgifter som inte har betalats
- svarar för att de uppgifter som behövs för beräkning av skattevikt förs in i vägtrafikregistret och
- beräknar skattevikt för fordon och för in uppgiften i vägtrafikregistret.

KFM

KFM driver in vägtrafikskatt som inte har betalats.

Besiktningsorgan

Aktiebolaget Svensk Bilprovning, SMP Svensk Maskinprovning Aktiebolag och Inspecta Sweden AB fastställer genom besiktningar av fordon bl.a. fordonens vikt och konstruktion, uppgifter som ligger till grund för beskattningen.

Polisen

Polisen har också uppgifter i fråga om vägtrafikskatt, bl.a. kontrollerar polisen att skattepliktiga fordon inte används utan att fordonsskatten är betald.

2 Inledande bestämmelser

2.1 Tillämpningsområde

Bestämmelser om skatt på fordon finns i VSL och LSBF. Av 1 kap. 1 § första stycket VSL framgår att vägtrafikskatt som är ett samlingsnamn för fordonsskatt och saluvagnsskatt ska betalas till staten för vissa fordon. För vissa skattepliktiga fordon ska enligt 1 kap. 1 § andra stycket VSL fordonsskatt betalas enligt bestämmelserna i LSBF.

2.1.1 Beskattningsformer

Fordonsskatt är en fast skatt på innehavet av fordon som tas ut med ett visst belopp för en tidsperiod, vanligtvis för ett år, oavsett hur mycket fordonet används under perioden. För personbilar av fordonsår 2006 eller senare eller som uppfyller någon av miljöklasserna 2005, El eller Hybrid, tas fordonsskatten ut med ett grundbelopp och i förekommande fall ett koldioxidbelopp. Koldioxidbeloppet beräknas utifrån uppgift i vägtrafikregistret om fordonets koldioxidutsläpp. Övriga personbilar samt lastbilar, bussar, släp, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon beskattas efter fordonets skattevikt. När ett fordon är avställt enligt bestämmelserna i FVTR betalas inte någon fordonsskatt.

Motorcyklar beskattas per skatteår med ett fast belopp för ett skatteår.

Saluvagnsskatt är kopplat till en saluvagnslicens, vilken ger rätt till att under begränsade former använda avställda eller icke registrerade fordon. Efter ansökan kan Transportstyrelsen meddela saluvagnslicens. Har saluvagnslicens meddelats påförs saluvagnsskatt. Skatteplikt för saluvagnsskatt omfattar motorcyklar, bilar samt släpvagnar med en skattevikt över 750 kg.

2.2 Beslutande myndigheter

Enligt 1 kap. 2 § VSL fattas beslut om vägtrafikskatt och dröjsmålsavgift genom automatiserad behandling av Transportstyrelsen för Skatteverkets räkning. Övriga beslut enligt VSL

fattas av Skatteverket med undantag för beslut med stöd av ansvarsbestämmelserna i 6 kap. 4–6 §§ VSL som fattas av polisen.

Transportstyrelsen verkställer för Skatteverkets räkning debitering och återbetalning av skatt, avgifter och ränta.

Skatteverket kan besluta om dröjsmålsavgift i den form som gäller för ett omprövningsbeslut om det finns förutsättningar för det, jfr 4 kap. 2 § VSL. Skatteverket kan ompröva Transportstyrelsens automatiserade beslut om dröjsmålsavgift (prop. 2005/06:65 s. 110).

2.3 Definitioner

Diesellojla	Bilar delas i skattehänseende in i bilar som kan drivas med diesellojla och bilar som inte kan drivas med diesellojla. Enligt 1 kap. 3 § VSL så avses med diesellojla de produkter för vilka skatt ska betalas enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi, dvs. diesel, fotogen, rapsolja, paraffinolja, RME m.fl. Med andra drivmedel avses bl.a. bensen, etanol, E-85, naturgas, biogas och el (prop. 2005/06:65 s. 110).
Räddningstjänst	Att ett fordon används i räddningstjänst kan i vissa fall utgöra en förutsättning för befrielse från skatteplikt, enligt 2 kap. 3 § VSL. Enligt 1 kap. 3 § VSL avses med räddningstjänst det samma som i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt motsvarande verksamhet som bedrivs av annan än staten eller kommunerna (prop. 2005/06:65 s. 110).
Skatteår	För fordonsskatt är skatteåret tolv kalendermånader i rad och för saluvagnsskatt, ett kalenderår. Skatteåret kan vara rullande, så länge det avser tolv på varandra följande kalendermånader, 1 kap. 4 § VSL.
Skatteperiod	Med skatteperiod avses fyra kalendermånader i rad.
Fordonsår	Med fordonsår avses enligt 1 kap. 5 § VSL den uppgift i vägtrafikregistret som anger fordons årsmodell eller om uppgiften saknas, tillverkningsår. Begreppet årsmodell används inte längre i EG:s regelsystem enligt direktiv 70/156/EEG. Därför införs inte längre någon uppgift om årsmodell i vägtrafikregistret, istället införs uppgift om fordonets tillverknings-tidpunkt i vägtrafikregistret (prop. 2005/06:65 s. 111). Saknas båda uppgifterna i vägtrafikregistret, avses med fordonsår det år då fordonet för första gången togs i bruk.

Skattevikt

Med skattevikt avses enligt 2 § LSBF och 1 kap. 6 § VSL den vikt efter vilken fordonsskatten beräknas för de fordon som inte omfattas av det koldioxidbaserade fordonsskattesystemet.

1. Skattevikten för personbilar skatteklass I är tjänstevikten.
2. Skattevikten för personbilar skatteklass II, lätta bussar och lätta lastbilar är totalvikten.
3. Skattevikten för traktorer och motorredskap är tjänstevikten.
4. Skattevikten för tunga bussar, tunga lastbilar, tunga terrängvagnar och andra släpvagnar än påhängsvagnar är totalvikten, dock högst den bruttovikt som fordonet får föras med på vägar med bärighetsklass 1.
5. Skattevikten för påhängsvagnar är den del av fordonets totalvikt som vilar på dess fasta axel/axlar, dock högst den bruttovikt som fordonet får färdas med på vägar med bärighetsklass 1.

Om en tung buss, tung lastbil, tung terrängvagn eller släpvagn kan ha flera olika karosserier, beräknas skattevikten efter det karosseri som ger den högsta totalvikten.

En lastbil med s.k. dubbla lastbärare (en lastbil som är utrustad med vändskiva och som kan användas som dragbil, men som också kan förses med annat karosseri och användas som annan lastbil) anses vid beräkning av fordonsskatt som en lastbil med anordning för påhängsvagn och skattevikten beräknas efter totalvikten med en sådan anordning.

Tjänstevikt

Enligt LDEF avses med tjänstevikt för

Bil, traktor och motorredskap Den sammanlagda vikten av fordonet i normalt, fullt driftfärdigt skick med det tyngsta karosseri som hör till fordonet, verktyg och reservhjul som hör till fordonet, bränsle, smörjolja och vatten, samt föraren.

Motorcykel eller moped Den sammanlagda vikten av fordonet i normalt, fullt driftfärdigt skick utan sidvagn med verktyg som hör till fordonet, bränsle, smörjolja och vatten.

	Släpfordon, terrängfordon, terrängsläp eller sidvagn	Vikten av fordonet i normalt fullt driftfärdigt skick med det tyngsta karosseri som hör till fordonet.
Totalvikt	Med totalvikt avses för	
	Bil, traktor, motorredskap, eller tung terrängvagn	Summan av fordonets tjänstevikt och den beräknade vikten av det största antal personer utom föraren och den största mängd gods som fordonet är inrättat för.
	Motorcykel, släpfordon, sidovagn eller terrängfordon utom tung terrängvagn	Summan av fordonets tjänstevikt och den beräknade vikten av det största antal personer och den största mängd gods som fordonet är inrättat för. I totalvikten för en motorcykel ingår inte sidovagnens totalvikt.
Bruttovikt	Med bruttovikt avses den sammanlagda statiska vikt som samtliga hjul, band eller medar på ett fordon vid ett och samma tillfälle för över till vägbanan.	

2.4 Ränta och dröjsmålsavgift

Enligt 1 kap. 7 § VSL gäller bestämmelserna i lagen om vägtrafikskatt, även för ränta och dröjsmålsavgift, även om bestämmelsen enligt ordalydelsen endast avser vägtrafikskatt. Bestämmelsen i 6 kap. 1 § VSL om användningsförbud på grund av obetald skatt tillämpas enbart på fordonsskatt och avgifter som kan debiteras tillsammans med skatten. (prop. 2005/06:65 s. 112).

2.5 Föreläggande, utredning och vite

Enligt 1 kap. 8 § VSL ska bestämmelserna om föreläggande i 10 kap. 27 § SBL, om utredning i skatteärenden i 14 kap. SBL och om vite i 23 kap. 2 § SBL tillämpas vid kontroll av skatten.

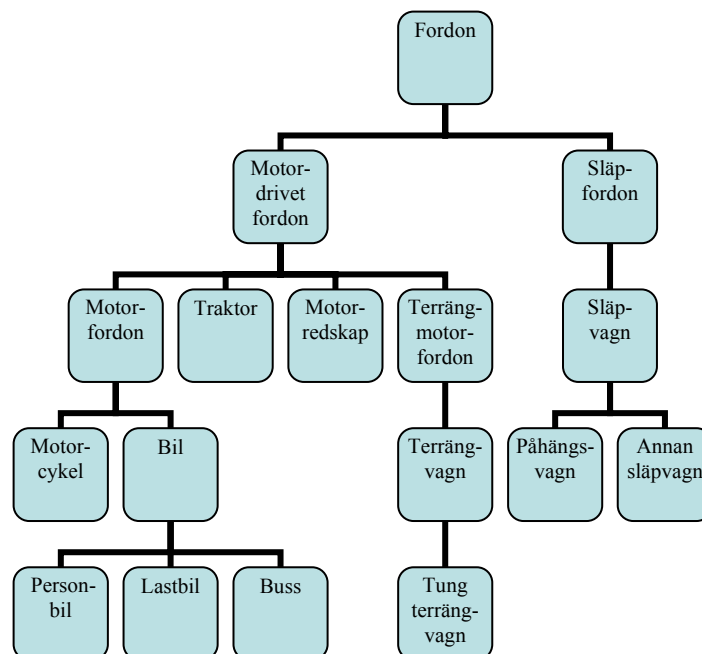
3 Fordonsskatt

3.1 Skatteplikt

Vilka fordon som är skattepliktiga, om de är eller bör vara registrerade i vägtrafikregistret och inte är avställda eller tillfälligt registrerade, framgår av 2 kap. 1 § VSL. Personbilar klass I som är av fordonsår 2005 eller tidigare och som inte uppfyller kraven för miljöklass 2005 samt personbilar klass II, lätta bussar och lätta lastbilar är undantagna från skatteplikt enligt VSL. Dessa är istället skattepliktiga enligt LSBF.

Bestämmelser om krav på registrering av fordon finns i 12 § LVTR.

Beteckningar på skattepliktiga fordon delas upp i fordonsslag enligt följande uppställning. Fordonsbegreppen har samma betydelse som i LDEF.

Buss	En bil som är inrättad huvudsakligen för personbefordran och är försedd med fler än åtta sittplatser utöver förarplatsen. Bussar delas in i lätta (totalvikt högst 3,5 ton) och tunga (totalvikt över 3,5 ton).
Lastbil	<ol style="list-style-type: none">1. En bil som är inrättad huvudsakligen för godsbefordran.2. En annan bil som inte är att anse som en personbil eller en buss. Lastbilar delas in i lätta (totalvikt högst 3,5 ton) och tunga (totalvikt över 3,5 ton).
Motorcykel	<ol style="list-style-type: none">1. Ett motorfordon på två hjul eller tre symmetriskt placerade hjul som är konstruerat för en hastighet som överstiger 45 kilometer i timmen eller, om det drivs av en förbränningsmotor, denna har en slagvolym som överstiger 50 kubikcentimeter.2. Ett motorfordon på fyra hjul och med en massa utan last som är högst 400 kg eller 550 kg om fordonet är inrättat för godsbefordran, och vars maximala nettomotoreffekt inte överstiger 15 kilowatt, dock inte moped. Vid beräkning av en motorcykels massa ska i fråga om ett eldrivet fordon batterierna inte räknas in. Motorcyklar delas in i lätta och tunga motorcyklar.
Motorredskap	Ett motordrivet fordon som är inrättat huvudsakligen som ett arbetsredskap eller för kortare förflyttningar av gods. Motorredskap delas in i klass I eller II.
Motorredskap klass I	Ett motorredskap som är konstruerat för en högsta hastighet som överstiger 30 kilometer i timmen.
Motorredskap klass II	Ett motorredskap som är konstruerat för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen.
Personbil	En bil som är försedd med högst åtta sittplatser utöver förarplatsen och <ol style="list-style-type: none">1. är inrättad huvudsakligen för personbefordran eller2. är permanent försedd med ett karosseri som är inrättat som bostadsutrymme och utrustat med åtminstone<ol style="list-style-type: none">a. fast monterade sittplatser,b. fast monterade sovplatser som kan utgöras av sittplatser som kan omvandlas till sovplatser,

- c. fast monterad utrustning för matlagning och lagring och
- d. bord.

Personbilar delas in i klass I och klass II.

Personbil klass I	En personbil som inte tillhör klass II.
Personbil klass II (husbil)	En personbil som är permanent försedd med ett karosseri som är inrättat som bostadsutrymme och utrustat med åtminstone <ul style="list-style-type: none">a. fast monterade sittplatser,b. fast monterade sovplatser som kan utgöras av sittplatser som kan omvandlas till sovplatser,c. fast monterad utrustning för matlagning och lagring ochd. bord.
Påhängsvagn	En släpvagn som är inrättad för att genom tapp med vändskiva eller liknande anordning förenas med en bil, en traktor eller ett motorredskap och som är så utförd att chassiet eller karosseriet vilar direkt på det dragande fordonet.
Släpvagn	Ett släpfordon på hjul eller band som är inrättat för att dras av ett motorfordon, en traktor eller ett motorredskap.
Traktor	Ett motordrivet fordon med minst två hjulaxlar som är inrättat huvudsakligen för att dra ett annat fordon eller ett arbetsredskap och som är konstruerat för en hastighet av högst 40 kilometer i timmen och endast med svårighet kan ändras till högre hastighet. En traktor får vara utrustad för transport av gods och för befordran av passagerare.
Tung terrängvagn	En terrängvagn med en tjänstevikt över 2 ton.

3.2 Undantag från skatteplikt

Veteranfordon	I 2 kap. 2 § VSL anges att motorcyklar och bilar som inte används i yrkesmässig trafik som avses i yrkestrafiklagen (1998:490), vars ålder, beräknad som skillnaden mellan fordonsåret och innevarande kalenderår, är trettio år eller äldre, inte är skattepliktiga (s.k. veteranfordon).
Övriga undantag	Skattepliktiga är inte heller: <ul style="list-style-type: none">– traktorer, motorredskap eller tunga terrängvagnar som hör till skatteklass II,

- släpvagnar som dras av tunga terrängvagnar som hör till skatteklass II eller av motorredskap som hör till skatteklass II eller beskattas enligt 2 kap. 19 § VSL,
- påhängsvagnar med en skattevikt över 3 ton om de dras uteslutande av bilar som kan drivas med dieselolja eller av s.k. terminaltraktorer, och
- släpvagnar med en skattevikt av högst 750 kg.

Diplomatfordon

Av bestämmelserna i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall samt konventionen om diplomatiska förbindelser, den s.k. Wienkonventionen, följer att diplomatfordon är skattebefriade.

Räddningstjänst

Enligt 2 kap. 3 § VSL får Skatteverket efter ansökan från den skattskyldige besluta om befrielse från skatteplikt för fordon som uteslutande eller så gott som uteslutande används vid räddningstjänst.

Befrielse från skatteplikt medges inte för

- personbil,
- buss, om skattevikten är högst 3 ton, eller
- lastbil med skåpkarosseri, om skattevikten är högst 3 ton.

Med räddningstjänst avses här verksamhet av sådan art som anges i lagen om skydd mot olyckor (2003:778) som räddningstjänst. Verksamheten ska syfta till att vid olyckshändelser och överhängande fara för olyckshändelser lindra och begränsa skador på människor eller egendom eller i miljön. Åtgärder som sätts in för att undanröja skadeverkningar som redan har inträffat, t.ex. återställningsarbete och visst saneringsarbete, anses inte som räddningstjänst.

Uteslutande eller så gott som uteslutande

Begreppet uteslutande eller så gott som uteslutande innebär att fordon som används vid räddningstjänst eller som står i beredskap för att användas vid räddningstjänst och som härutöver även används vid utbildning för eller övning i räddningstjänst får anses använt uteslutande vid räddningstjänst. Om fordonet dessutom används för annat ändamål högst 100 timmar per år, får det anses använt så gott som uteslutande vid räddningstjänst. I dessa timmar ska tid för körning till och från den plats där fordonet beräknas bli använt för annat ändamål än räddningstjänst räknas in samt väntetid på den platsen.

3.3 Skattskyldighet

Enligt 2 kap. 4 § VSL är ägaren av fordonet skattskyldig. Som ägare av ett fordon anses den som är antecknad i vägtrafikregistret som ägare eller den som bör vara antecknad som ägare.

I prop. 1987/88:159 anges att ”med den som bör vara upptagen som ägare avses inte bara ägaren till ett fordon som inte alls är registrerat men borde vara det utan också en ny ägare som ännu inte hunnit bli antecknad i bilregistret”.

3.4 Skattens storlek

Skatteår och skatteperiod

Fordonsskatt ska betalas för ett skatteår. Ett skatteår består av tolv kalendermånader. Överstiger skatten 3 600 kr för ett helt år tas skatten ut för en skatteperiod. En skatteperiod består av fyra kalendermånader och ett skatteår delas in i tre skatteperioder. För en skatteperiod är skatten en tredjedel av skatten för ett helt år.

3.4.1 Personbilar klass I

Viktbaserad

För personbilar klass I som inte omfattas av den koldioxidbaserade fordonsskatten tas fordonsskatt ut efter vikt enligt bilaga till LSBF.

Koldioxidbaserad

Enligt 2 kap. 7 § VSL tas fordonsskatt ut med ett grundbelopp och i förekommande fall ett koldioxidbelopp för personbilar som:

1. enligt uppgifter i vägtrafikregistret är av fordonsår 2006 eller senare, eller
2. är av tidigare fordonsår än 2006, men uppfyller kraven för miljöklass 2005, El eller Hybrid enligt bilaga 1 till lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen.

Miljöklass 2005

Det är utsläppsgränsvärden för koldioxid, kolväten, kväveoxider och partiklar som styr om fordonet uppfyller kraven för miljöklass 2005. Utsläpp av koldioxid ingår inte i miljöklassningen. Se vidare direktiv 98/69/EG rad B i tabell 5.3.1.4 i bilaga 1.

Miljöklass El

Bilar som är inrättade för att drivas enbart med elektricitet från batterier.

Miljöklass Hybrid

Bilar som är inrättade för att kunna drivas såväl med elektricitet från batterier som med förbränningsmotor.

Grundbelopp

Ett fiskalt grundbelopp ingår i den koldioxidbaserade fordonsskatten med 360 kr.

Bensindriven personbil

För bensindriven personbil tas skatt ut med 15 kr per gram koldioxidutsläpp som överstiger 100 gram per kilometer.

Exempel

För bensindriven personbil av fordonsår 2006 som har koldioxidutsläpp med 214 gram koldioxid per kilometer vid blandad körning blir fordonsskatten:

Grundbelopp	360 kr
Koldioxidkomponent $(214 - 100) \times 15$ kr	1 710 kr
Fordonsskatt för ett skatteår	2 070 kr

Alternativt drivmedel

För personbil som är utrustad med teknik för drift med bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol, eller helt eller delvis med annan gas än gasol tas skatt ut med 10 kr per gram koldioxid som överstiger 100 gram per kilometer.

Exempel

För etanoldriven personbil av fordonsår 2006 som har koldioxidutsläpp med 166 gram per kilometer (uppgiften avser koldioxidutsläpp vid bensindrift då drivmedlet E85 eller etanol inte är godkänt drivmedel inom EU) vid blandad körning blir fordonsskatten:

Grundbelopp	360 kr
Koldioxidkomponent $(166 - 100) \times 10$ kr	660 kr
Fordonsskatt för ett skatteår	1 020 kr

Finns uppgift om koldioxidutsläpp vid drift med det alternativa drivmedlet ska den uppgiften användas istället för uppgiften om fordonets koldioxidutsläpp vid drift med konventionella drivmedel.

Dieseldriven personbil

För personbil som kan drivas med dieselolja och som blivit skattepliktig för första gången före utgången av år 2007 tas skatt ut med 15 kr per gram koldioxid som överstiger 100 gram per kilometer. Summan av grundbeloppet och uträknat koldioxidbelopp multipliceras med en miljö- och bränslefaktor om 3,3. Miljöfaktorn är motiverad med att avgaskraven skiljer mellan diesel- och bensinfordon. Dieseldrivna fordon har bl.a. högre utsläpp av kväveoxider än bensindrivna fordon. Bränslefaktorn motiveras av att dieselolja är lägre beskattad än bensin.

Exempel

För dieseldriven personbil av fordonsår 2006 som har koldioxidutsläpp med 174 gram per kilometer blandad körning blir fordonsskatten:

Grundbelopp	360 kr
Koldioxidkomponent (174 - 100) x 15 kr	1 110 kr
Summa	1 470 kr
Summan multipliceras med en miljö- och bränslefaktor om 3,3	
Fordonsskatten för ett skatteår	4 851 kr

För personbil som kan drivas med dieselolja och som blivit skattepliktig för första gången efter utgången av 2007 ska summan av grundbeloppet och koldioxidbeloppet multipliceras med en miljö- och bränslefaktor om 3,15.

Koldioxiduppgift saknas

För vissa begagnade personbilar som direktimporterats från annat EU-land, eller vissa nya och begagnade personbilar som importerats från tredje land, saknas uppgift om koldioxidutsläpp i vägtrafikregistret. Saknas uppgift om koldioxidutsläpp vid registreringsbesiktningen kontrolleras personbilens typgodkännandenummer mot det nordiska registret (NorType) över typgodkännanden. Om det blir en träff, eller flera träffar och alla har samma värde, ska detta värde fastställas och anges på samma sätt som om uppgiften angetts på ett CoC-dokument. Uppgiften kommer även att skrivas ut på registreringsbeviset.

Skälig grund

Om sökningen mot Nortype ger flera olika uppgifter på koldioxidvärde kommer det lägsta värdet att användas för att beräkna skatten efter skälig grund. Uppgiften läggs in i vägtrafikregistret med textkod T31BR som anger att uppgiften är hämtad från fordonstypens typgodkännande och används endast som grund för uttag av fordonsskatt. (Anges för M1 fordon där den lägsta av flera uppgifter om CO₂ använts).

(Kategori M1 är EG-motorfordon som är konstruerade och byggda för persontransport, med högst åtta sittplatser utöver förarplats, se 3 kap. 4 § FoF).

Beräknat koldioxidvärde

Har inte NorType någon uppgift om koldioxidutsläpp får uppgiften beräknas. Detta sker med hjälp av en beräkningsmodell, som är baserad utifrån alla bilmodeller som fanns tillgängliga på svenska marknaden 2003. En normförbrukning av bränsle har tagits fram för fordonet genom parametrarna tjänstevikt, motoreffekt, motortyp och växellåda. Den bränsleförbrukning

som beräknats kan därefter räknas om till ett värde för koldioxidutsläpp. Uppgiften läggs in i vägtrafikregistret med textkod T31BS och anger att uppgiften endast används för uttag av fordonsskatt. (Anges för M1 fordon där uppgift om CO₂ beräknats efter fastställda formler).

**Fastställt
koldioxidvärde**

Beslut om beräknat koldioxidvärde efter skälig grund kan efter utredning ändras av SKV beroende på vilka handlingar som kan uppvisas. Uppgiften läggs in i vägtrafikregistret med textkod T31BT som anger att uppgiften är fastställd av Skatteverket som grund för uttag av fordonsskatt. (Anges för M1 fordon där uppgift om CO₂ fastställts av Skatteverket enligt särskilt beslut för det enskilda fordonet).

**Skattelättnad för
vissa dieseldrivna
personbilar**

Enligt 2 kap. 10 § andra stycket VSL ska fordonsskatten minskas med 6 000 kr för en dieseldriven personbil som blivit skattepliktigt för första gången före utgången av år 2007 och som uppfyller kraven för miljöklass 2005 PM. Skatteminskningen avräknas efter hand vid beslut om fordonsskatt, men längst till och med den 31 december 2012.

**Miljöklass 2005
PM**

För att miljöklass 2005 PM ska kunna införas i vägtrafikregistret måste följande krav vara uppfyllda:

1. uppfylla kraven för miljöklass 2005 samt,
2. partikelvärde får inte överstiga 0,005 gram per kilometer.

Den vanligaste tekniken för att klara utsläppsvärdet för partiklar är ett s.k. partikelfilter.

MK 2005 PM kan enligt direktiv 98/69/EG endast omfatta lätta lastbilar, lätta bussar och personbilar med en totalvikt av högst 3 500 kg.

Glesbygdsavdrag

För fordonssägare som bor i vissa glesbygdskommuner tas fordonsskatt för personbil klass I ut enligt 2 kap. 11 § VSL endast för den del fordonsskatten för år är över 384 kr. Avdrag görs med 384 kr när fordonsskatten påförs för ett skatteår eller om det gäller för en skatteperiod dras 128 kr av vid debiteringen. När skatteplikt inträder görs avdrag med 32 kr per månad.

För personbilar ska fordonsskatten betalas endast till den del fordonsskatten, efter avräkning enligt 2 kap. 10 § tredje stycket VSL, för skatteår överstiger 384 kr. Det innebär att lättnadsbeloppet för dieslbilar som har låga partikelutsläpp ska avräknas i sin helhet innan det kan ske någon nedsättning på grund av glesbygdsreglerna.

Berättigad till kompensation är den som är ägare till en bil som hör hemma i någon av följande kommuner enligt bilaga 1 till VSL.

Norrbottens län: Arjeplogs, Arvidsjaurs, Gällivare, Haparanda, Jokkmokks, Kalix, Kiruna, Pajala, Älvsbyns, Övertorneå och Övertorneå kommuner.

Västerbottens län: Bjurholms, Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storumans, Vilhelmina, Vindelns, Vännäs och Åsele kommuner.

Jämtlands län: Bergs, Bräcke, Härjedalens, Krokoms, Ragunda, Strömsunds och Åre kommuner.

Västernorrlands län: Sollefteå och Ånge kommuner.

Gävleborgs län: Ljusdals kommun.

Dalarnas län: Malung-Sälens, Vansbro och Älvdalens kommuner.

Värmlands län: Torsby kommun.

I vilken kommun en personbil hör hemma avgörs med ledning av var den skattskyldige har sin adress enligt vägtrafikregistret när skattskyldigheten avgörs enligt 5 kap. 2 § VSL.

**KR:s i Jönköping
dom 10 juni 1998,
mål nr 895-1997**

B överklagade ett beslut av SKM om fordonsskatt. Hon anmälde adressändring den 29 april 1996 från Mölndal till Malå (glesbygdskommun) som skulle gälla från den 1 juni 1996. Uppbörds månad för fordonsskatten var juni månad. SKM anförde att en adressändring inte kan registreras i folkbokföringsregistret innan adressen börjat gälla. LR biföll överklagandet. SKM överklagade. KR fann att avgörande för frågan om nedsättning av fordonsskatt är var den skattskyldige hade sin adress enligt bilregistret när skatteplikten inträdde. Vid ingången av juni månad 1996 hade adressen i bilregistret inte ändrats till Malå kommun. Förutsättningar för nedsättning av fordonsskatten enligt 14 § fordonsskattelagen (1988:327) föreligger därför inte. B har i god tid anmält sin flyttning för ändrad folkbokföring, men någon undantags- eller jämningsregel som tillåter nedsättning av fordonsskatten i ett fall som detta finns inte. KR upphävde LR:s dom och fastställde SKM:s beslut.

3.4.2 Personbilar klass II, lätta bussar och lätta lastbilar

Enligt 1 § LSBF tas fordonsskatt ut för rubricerade fordon enligt det viktbaserade systemet enligt bilaga till nämnda lag.

Skattelättnad

Enligt 7 § LSBF ska för dieseldriven personbil klass II, lätt buss och lätt lastbil som blivit skattepliktigt för första gången före utgången av år 2007 och som uppfyller kraven för miljöklass 2005PM, fordonsskatten minskas med 6 000 kr. Skatteminskningen avräknas efter hand vid beslut om fordonsskatt men längst t.o.m. den 31 december 2012. Angående miljöklass 2005PM se under 3.4.1.

Lättnadsbeloppet räknas av mot påförd fordonsskatt och det avräknade beloppet får ses som en inbetalning av fordonsskatt enligt prop. 2005/06:167. Överskjutande belopp vid avställning eller avregistrering ska därför återbetalas, även om någon faktisk inbetalning av fordonsskatt inte har skett med anledning av att lättnadsbeloppet överstiger den påförda fordonsskatten. Detta påverkar dock inte storleken av det kvarvarande lättnadsbeloppet. Har exempelvis fordonsskatt betalats med 1 000 kr och ett belopp om 400 kr återbetalats vid en avställning, ska den ursprungliga avräkningen från skattelättnadsbeloppet med 1 000 kr kvarstå.

3.4.3 Tunga lastbilar och tunga bussar

För lastbilar bestäms fordonsskatten med hänsyn till om lastbilen är vägavgiftspliktig eller inte. Vidare påverkas skattens storlek av skattevikt, drivmedel, antal hjulaxlar, miljöklass och vilken kopplingsanordning lastbilen har. För bussar påverkas fordonsskatten av skattevikt, drivmedel, miljöklass och antal hjulaxlar. Fordonsskattens storlek för ovannämnda fordon framgår av VSL bilaga 2.

Miljöklass 2005

Enligt 2 kap. 12 § andra stycket VSL får tunga dieseldrivna lastbilar och tunga dieseldrivna bussar en lägre fordonsskatt om de uppfyller kraven för miljöklass 2005 (motsvarande EURO 4) eller högre ställda krav enligt bilaga 1 till lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen. Fordonsskattens storlek för ett skatteår framgår, till och med den 30 september 2009, av bilaga 3 VSL.

3.4.4 Traktorer, motorredskap och tunga terrängvagnar

Traktorer, vissa motorredskap och tunga terrängvagnar delas in i skatteklass I eller II.

3.4.5 Släpvagnar

Släpvagnar med skattevikt 751–2 000 kg beskattas med en enhetsskatt på 360 kr per år. För släpvagnar med skattevikt

2 001–3 000 kg framgår fordonsskatten av bilaga 2 VSL. Skatten för övriga släpvagnar bestäms av vilket slags dragfordon som används samt skattevikt och antal axlar.

3.4.6 Skattens storlek för en del av ett skatteår eller en skatteperiod

Fordonsskatt ska betalas för den tid då fordonet är skattepliktigt. Föreligger skatteplikt endast för en del av en kalendermånad, tas skatt ändå ut för hela månaden enligt 2 kap. 13 § första stycket VSL.

Om ett fordon ställs på en viss dag och det samma dag görs en avställning av fordonet, anses fordonet ändå ha varit skattepliktigt den dagen.

**KR:s i Jönköping
dom 1 mars 2004,
mål nr 3758-03**

P ställde på en lastbil den 30 maj 2003 och försökte avställa fordonet samma dag. SKM beslutade att fordonsskatt och vägavgift skulle betalas då fordonet varit påställt en dag. P överklagade SKM:s beslut och åberopade en dom i LR avseende registreringsärendet, där LR funnit att fordonet skulle ha avställts den 30 maj 2003. LR biföll P:s överklagande i skattefrågan. SKM överklagade domen och KR fann att P ställt på fordonet den 30 maj 2003. Någon möjlighet att få en registrering annullerad finns inte i fordonsskattelagen eller i lagen om vägavgift för vissa tunga fordon. P kan därför inte undgå att betala fordonsskatt och vägavgift då aktuellt fordon varit påställt del av den 30 maj 2003.

Dygnsskatt

För fordon för vilka skatten för ett helt skatteår uppgår till minst 4 800 kr tas skatt ut per dag fr.o.m. den dag skatteplikten inträdde första gången till månadens slut, s.k. dygnsskatt. Upphör skatteplikten av annan anledning än avställning för ett fordon med dygnsskatt, återbetalas eller avräknas skatt per dag fr.o.m. den dag skatteplikten upphörde till månadens slut. Har ett fordon med dygnsskatt varit avställt i minst 15 dagar eller om fordonet har övergått till en ny ägare under avställningstiden, tas fordonsskatt ut per dag under den månad då avställningen började eller upphörde. Fordonsskatten per dag är 1/360 av skatten för ett helt år och för en kalendermånad är fordonsskatten en tolftedel av skatten för ett helt år.

3.4.7 Skattens storlek när ett fordons beskaffenhet ändras

Krav på registreringsbesiktning finns bl.a. i 6 kap. 10 § FoF där det framgår att registreringsbesiktning krävs om fordonet har ändrats så att dess beskattningsförhållande påverkas. Exempel

på ändringar är då fordonets vikt ändrats pga. montering eller byte av draganordning, eller då motorn till en personbil byts ut mot en annan motor med annat utsläppsvärde av koldioxid. Registreringsbesiktning ska ske inom en månad efter att ändringen skett eller om fordonet varit avställt inom en vecka efter det att avställningen upphörde.

Om ett fordons beskaffenhet ändras så att fordonsskatten blir högre än tidigare, tas den högre skatten ut fr.o.m. den kalendermånad under vilken registreringsbesiktningen skedde eller senast skulle ha skett. Medför ändringen att fordonsskatten blir lägre än tidigare, tas den lägre skatten ut fr.o.m. den kalendermånad som kommer närmast efter den under vilken registreringsbesiktning med anledning av ändringen skedde. Detta gäller även om registreringsbesiktningen ägde rum den första dagen i en månad, se 2 kap. 14 § första stycket VSL.

Ändras skatten enligt 2 kap. 14 § första stycket så att beloppet överstiger 3 600 kr/år ska skatten beräknas för en skatteperiod i stället för ett skatteår eller om skatten ändras till 3 600 kr/år eller lägre för skatteår istället för skatteperiod (prop. 2005/06:65 s. 117).

3.4.8 Skattens storlek när ett fordons användning ändras

Om användningen av ett fordon ändras så att beskattningen påverkas ska ägaren, innan användningen ändras, anmäla det nya användningssättet till Transportstyrelsen enligt 10 kap. 13 § FVTR.

Ändras ett fordons användning så att fordonsskatten blir högre än tidigare, tas den högre skatten ut fr.o.m. den kalendermånad under vilken ändringen skedde. Om fordonsskatten blir lägre till följd av ändrat användningssätt, tas den lägre skatten ut fr.o.m. kalendermånaden efter den månad då ändringen skedde. Detta gäller även om anmälan om ändrat användningssätt är den första dagen i en månad, se 2 kap. 14 § andra stycket VSL.

Ändras skatten enligt 2 kap. 14 § andra stycket så att beloppet överstiger 3 600 kr/år ska skatten beräknas för en skatteperiod i stället för ett skatteår eller om skatten ändras till 3 600 kr/år eller lägre för skatteår istället för skatteperiod (prop. 2005/06:65 s. 117).

3.5 Debitering av fordonsskatt

Ett inbetalningskort för fordonsskatt ska enligt 8 § första stycket VSF sändas till den skattskyldige snarast möjligt, i fråga om uppbörd enligt 5 kap. 2 § första stycket VSL, senast den 12:e i betalningsmånaden.

Om en fordonsägare inte har fått inbetalningskortet, ska han anmäla detta till Transportstyrelsen senast en vecka innan skatten ska vara betald (8 § andra stycket VSF). Detta gäller också om den skattskyldige har valt att få den ordinarie fordonsskatten aviserad elektroniskt, en s.k. e-avi eller via filöverföring s.k. e-di.

**Förskotts-
debitering**

Den skattskyldige kan enligt 9 § VSF begära att fordonsskatten ska debiteras i förskott. Fordonsskatt som förskottsdebiteras får avse närmast följande skatteår eller, om fordonsskatt ska betalas för skatteperiod, högst de tre närmast följande skatteperioderna.

**Debiterings-
sammandrag**

En fordonsägare som har ett större antal fordon kan efter överenskommelse med Transportstyrelsen få ett enda inbetalningskort som avser alla fordonsskatter som debiteras honom vid uppbörd för skatteår eller skatteperiod.

3.6 Särskilt om beskattning av traktorer m.m.

3.6.1 Indelning i skatteklasser

Enligt 2 kap. 15 § VSL delas traktorer, vissa motorredskap och tunga terrängvagnar i skattehänseende in i skatteklass I och skatteklass II. Tidigare fanns benämningarna klass I (trafiktraktor) och klass II (jordbrukstraktor). Av 2 kap. 2 § andra stycket VSL framgår att traktorer, motorredskap och tunga terrängvagnar som hör till skatteklass II inte är skattepliktiga.

Skatteklass I

Till skatteklass I hör enligt 2 kap. 16 § VSL

1. traktorer som har en tjänstevikt över 2 ton och används för transport på andra vägar än enskilda. Med väg som inte är enskild avses allmän väg, gata eller annan allmän plats som är upplåten för allmän samfärdsel. Från denna huvudregel finns undantag för bl.a. traktorer som används i jordbruk, se vidare avsnitt om skatteklass II,
2. motorredskap som har en tjänstevikt över 2 ton och används för transport på andra vägar än enskilda och transporter inte är begränsade till sådana som anges i 2 kap. 17 § VSL,
3. tunga terrängvagnar som används för transport av gods på andra vägar än enskilda om inte transporter är begränsade till sådana som anges i 2 kap. 17 § första stycket 1, 2 a, 2 b eller 2 d,

4. traktorer och motorredskap klass II som är ombyggda bilar (s.k. epa- eller A-traktorer). Motorredskap klass II är ett motorredskap som är konstruerat för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen, samt
5. traktorer som är särskilt konstruerade för att användas för på- och avlastning av påhängsvagnar inom hamnområde eller andra liknande områden (s.k. terminaltraktorer). Med terminaltraktorer avses en särskild kategori av specialkonstruerade dragfordon som används för att inom hamnområden dra påhängsvagnar från och till båtar. Motsvarande fordon kan också finnas inom järnvägsterminaler och liknande områden. Dessa fordon är registrerade i vägtrafikregistret med en särskild kod. För att registreras som terminaltraktor ställs det särskilda krav på fordonets utrustning och beskaffenhet.

Skatteklass II

Till skatteklass II hör sådana traktorer som avses i 2 kap. 17 § VSL, om traktorena

1. används uteslutande eller nästan uteslutande inom lantbruk, skogsbruk eller yrkesmässig växtodling och yrkesmässigt fiske. Av tidigare förarbeten (prop. 1986/87:50 s. 18 och 28) framgår att andra transporter får utföras i endast ringa omfattning och att 10 % av den totala körtiden bör kunna ses som ringa omfattning dvs. så gott som uteslutande.

Produkter från lantbruk, skogsbruk, växtodling

Med produkter från lantbruk avses bl.a. mjölk, djur, spannmål, potatis, betor, hö och halm. Produkter från skogsbruk är t.ex. timmer och ved. Exempel på produkter från yrkesmässig växtodling är grönsaker, frukt, bär, plantskoleplantor och frön. Med produkter från yrkesmässigt fiske avses främst fiskefångst.

Bearbetade varor

Varor som bearbetats mer än vad som är normalt på fältet eller i skogen anses inte som produkter från lantbruk eller skogsbruk. Varor som genom industriell bearbetning framställts av varor från lantbruk eller skogsbruk anses inte heller som lantbruks- eller skogsbruksprodukter. Med produkter från lantbruk, skogsbruk, yrkesmässig växtodling eller fiske avses således inte köttvaror, djupfrysad fisk, konserver, mjöl, socker, sågade bräder eller sågspån. Transporter som hänger samman med anläggning eller underhåll av parker anses inte vara transporter för yrkesmässig växtodling.

Samma slags gods kan ibland anses som produkter från eller förnödenheter för lantbruk, skogsbruk, yrkesmässig växtodling eller yrkesmässigt fiske och ibland som annat gods. Avgörande

är utgångspunkten eller målet för transporten. För att en traktor ska få användas i skatteklass II för transport av sådana produkter eller förnödenheter krävs att produkterna transporteras från och förnödenheterna till lantbruket, skogsbruket, handelsträdgården, plantskolan eller fiskefartyget. T.ex. kan transport av kvävegödselmedel från en järnvägsstation till en lagerbyggnad, belägen i anslutning till stationen, inte anses som transport till lantbruk. Transport av potatis och frukt från ett lager till butiker kan inte anses som transport från lantbruk.

2. används endast för transporter som är begränsade till

- a. transport av endast traktorn med förare. För att en transport ska kunna sägas avse endast traktor med förare måste traktorn framföras utan last, dvs. utan att något transporteras med traktorn och utan att någon passage-
rare följer med. Som sådan transport räknas också om en traktor med släpvagn, som annars används till att transportera last, körs med släpvagnen tom,
- b. godstransport vid passage över en väg,
- c. transport av gods som är lastat på traktorn. Med gods som är lastat på traktorn avses t.ex. gods i grävskopan eller behållare som är monterad på traktorn,
- d. transport vid färd till eller från en arbetsplats, ett försäljningsställe eller dylikt av redskap som skall drivas med traktorn eller av sådant gods som behövs för dess förare. Med redskap som ska drivas med traktorn avses ett redskap som arbetar när det dras av traktorn eller på annat sätt kopplas till traktorn. Det kan t.ex. vara en kalkspredare som sprider kalk när den dras av traktorn. Det kan också vara ett brunnsbormnings-
aggregat som på egna hjul dras av en traktor och som på arbetsplatsen drivs med den motor som driver traktorn. Med gods som behövs för driften av traktorn eller redskapet avses bl.a. drivmedel och reservdelar. Med gods som föraren behöver avses t.ex. en personbil som tas med på en släpvagn och som traktorföraren ska använda för hemtransport. Till gods som föraren behöver räknas dock inte ett motorredskap, t.ex. en grävmaskin, som föraren ska använda på arbetsplatsen.

Till skatteklass II hör också

1. traktorer och tunga terrängvagnar som inte tillhör skatte-
klass I. Detta innebär enligt prop. 2005/06:65 s. 119 att det

måste finnas legalt stöd för att hänföra en traktor eller tung terrängvagn till skatteklass I och därigenom beskatta denna. Om sådant stöd saknas hänförs fordonet till skatteklass II och blir skattefritt,

2. motorredskap som, utan att höra till skatteklass I enligt 2 kap. 16 § 4 VSL, har en tjänstevikt som inte överstiger 2 ton.

3.6.2 Skattens storlek i vissa fall

Tillfällig användning skatteklass I

Om en traktor skatteklass II tillfälligt ska användas för transport som avses i 2 kap. 16 § 1 VSL ska fordonsskatt tas ut som skatteklass I enligt 2 kap. 18 § första stycket VSL. En tung terrängvagn som hör till skatteklass II men som tillfälligt ska användas på sådant sätt som avses i 2 kap. 16 § 3 VSL beskattas som skatteklass I. Den tillfälliga användningen får omfatta högst 15 dagar. Anmälan ska enligt 10 kap. 13 § 11 i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister göras till Transportstyrelsen innan den tillfälliga användningen börjar. Enligt Skatteverkets allmänna råd om beskattning av traktorer m.m. (SKV A 2007:38) bör tillfällig användning medges högst tre gånger per år.

Motorredskap

Enligt 2 kap. 19 § VSL ska för motorredskap, som inte tillhör skatteklass I eller skatteklass II, fordonsskatt tas ut med 1 000 kr vilket framgår av C 2 bilaga 2. De motorredskap det handlar om är sådana som väger mer än 2 ton och som utför transporter som anges i 2 kap. 17 § VSL, t.ex. mobilkranar.

Släpvagn

En släpvagn (dvs. påhängsvagn eller annan släpvagn) är skattepliktig om den dras av

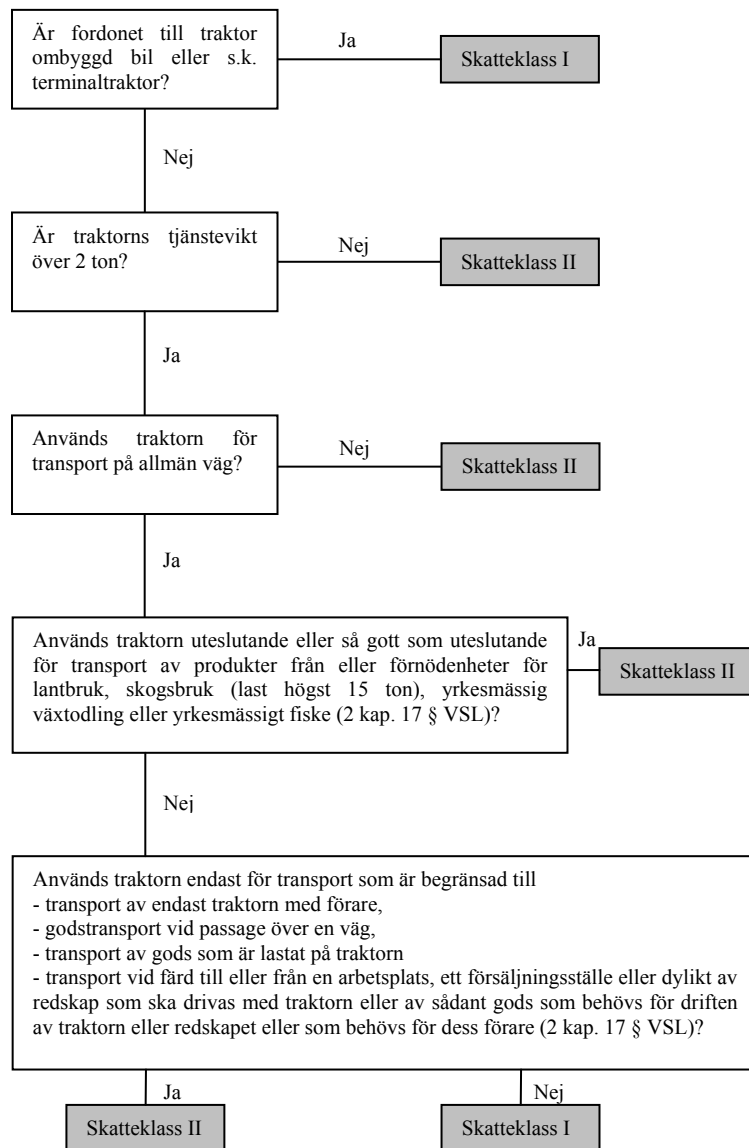
- traktor som hör till skatteklass I,
- motorredskap som hör till skatteklass I, eller
- tung terrängvagn som hör till skatteklass I.

En släpvagn är inte skattepliktig om den dras av

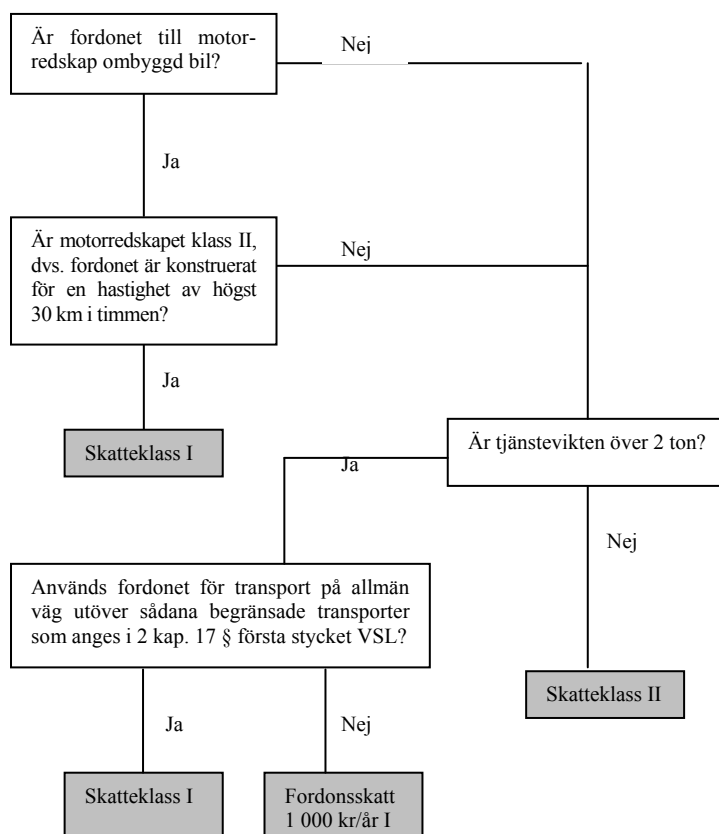
- traktor som hör till skatteklass II,
- motorredskap som hör till skatteklass II,
- motorredskap som beskattas med 1 000 kr per år, eller
- tung terrängvagn som hör till skatteklass II,

Påhängsvagn med skattevikt över 3 ton är inte skattepliktig om den dras av s.k. terminaltraktor.

Sammanställning av reglerna om skatteklassning av traktorer

Sammanställning av reglerna om beskattning av motorredskap

3.7 Nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt i vissa fall

Öar

Enligt 2 kap. 20 § första stycket VSL kan en skattskyldig ansöka om nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt i två särskilda fall. Det första fallet gäller det fordon som används uteslutande på öar. Skatteverket kan medge befrielse eller nedsättning av fordonsskatten om ön saknar bro- eller färjeförbindelse samt helt eller nästan helt saknar vägar som bekostas av allmänna medel.

Varaktigt utförd

Det andra fallet gäller fordon som varaktigt förts ut ur Sverige. När ett fordon permanent utförts ur Sverige kan det ta tid innan fordonet blir avregistrerat i Sverige. För att undvika dubbel-

beskattning av fordonet får Skatteverket efter ansökan medge nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt som har tagits ut i Sverige efter det att fordonet har registrerats i annat land. Detta gäller också om skatt eller avgift tagits ut i annat land för trafik med eller innehav av ett fordon som förts ut från Sverige samtidigt som fordonet betalat skatt i Sverige. Bestämmelsen avser fordon som permanent förts ut ur Sverige.

Fordonsägaren ska kunna visa när ett fordon registrerats i det andra landet eller att skatt eller avgift har betalats där.

Synnerliga skäl

Skatteverket ska enligt 2 kap. 21 § VSL självmant eller efter ansökan av den skattskyldige besluta om nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt om det finns synnerliga skäl. Kravet på synnerliga skäl medför att bestämmelsen ska tillämpas restriktivt. Bestämmelsen om nedsättning av eller befrielse från skatt omfattar även dröjsmålsavgift och ränta enligt 1 kap. 7 § VSL.

Särskilda villkor

Ett beslut om nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt får enligt 2 kap. 22 § VSL förenas med särskilda villkor. Särskilda villkor kan t.ex. bestå i skyldighet att anmäla ändrade förhållanden till Skatteverket.

4 Saluvagnsskatt

4.1 Skatteplikt

Saluvagnslicens

Saluvagnslicens kan enligt 19 § LVTR meddelas efter ansökan till den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller släpvagnar som inte är registrerade i vägtrafikregistret eller som är avställda. Även den som yrkesmässigt tillverkar fordonskomponenter kan meddelas saluvagnslicens. Licens kan även meddelas den som för in fordon i Sverige för testkörning enligt 23 § samma lag. Transportstyrelsen prövar ansökan om saluvagnslicens, se 14 kap. FVTR. Med stöd av licensen kan fordonen brukas för provkörning i samband med tillverkning, reparation, demonstration eller försäljning eller andra kortare provkörningar.

Skatteplikt

Enligt 3 kap. 1 § VSL är motorcyklar och bilar samt släpvagnar med en skattevikt över 750 kg skattepliktiga för saluvagnsskatt om de används med stöd av en saluvagnslicens som meddelats enligt LVTR. Släpvagnar med en skattevikt under 750 kg, motorredskap och traktorer är inte skattepliktiga för saluvagnsskatt.

4.2 Skattskyldighet

Enligt 3 kap. 2 § VSL är den som meddelats saluvagnslicensen skattskyldig för saluvagnsskatt.

KR:s i Jönköping dom 27 april 2004, mål nr 1865-03

A yrkar att inbetald saluvagnsskatt ska återbetalas, då bolaget som påförts skatten var försatt i konkurs. Skatteverket anser att skatteplikt för saluvagnsskatt föreligger så länge rätten att använda saluvagnsskylten inte upphört. Vidare har skatten betalats med de inbetalningskort som skickats ut, att skatten betalats av någon annan än den som är skattskyldig ändrar inte förhållandet att skatten är betald. KR fastställer LR:s dom där det uttalas att skattskyldighet kvarstår så länge saluvagnslicensen inte är återkallad.

4.3 Skattens storlek

Enligt 3 kap. 3 § VSL ska saluvagnsskatt betalas för ett helt skatteår för varje fordon som den skattskyldige önskar använda samtidigt med stöd av licensen. Skatten för ett helt skatteår uppgår till 125 kr för motorcyklar, 715 kr för bilar och 200 kr för släpvagnar.

Om skatteplikt endast gäller under en del av ett skatteår, tas saluvagnsskatt ut för den del av året som återstår när skatten börjar gälla. Om skatteplikt gäller under en del av en kalendermånad tas skatt ut för hela månaden.

4.4 Debitering av saluvagnsskatt

Ett inbetalningskort för skatten ska enligt 10 § VSF sändas till den skattskyldige snarast möjligt efter det att saluvagnslicens beslutats.

Om skattskyldighet föreligger vid ingången av december månad ska enligt 11 § VSF ett inbetalningskort för närmast följande skatteår sändas till den skattskyldige senast den 10 december. Inbetalningskortet avser skatt för samtliga skyltar som får användas med stöd av saluvagnslicensen. Har den skattskyldige inte fått inbetalningskortet ska han eller hon anmäla detta till Transportstyrelsen senast den 20 december.

4.5 Betalning av saluvagnsskatt

Enligt 5 kap. 6 § VSL ska saluvagnsskatt betalas senast tre veckor efter det att saluvagnslicens har meddelats. Om skattskyldighet gäller vid ingången av december månad ska skatten betalas före ingången av det skatteår som skatten avser. Med skatteår för saluvagnsskatt avses enligt 1 kap. 4 § VSL kalenderåret.

4.6 Användningsförbud

Enligt 14 kap. 5 § FVTR får en saluvagnsskylt inte användas om saluvagnsskatt inte har betalats.

Avskyltning

En saluvagnsskylt får tas om hand av en polisman om skylten används i strid med FVTR (17 kap. 5 §).

5 Beskattningsbeslut

5.1 Beslut om vägtrafikskatt

Automatiserade beslut

Vägtrafikskatt beslutas enligt 4 kap. 1 § VSL av Transportstyrelsen genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret.

Rättelse

Transportstyrelsen ska enligt 4 kap. 1 § andra stycket VSL, rätta beslut om skatt som har blivit uppenbart oriktiga på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen. Bestämmelserna i 26 och 27 §§ FL ska inte tillämpas i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt första stycket.

Ett misstag kan till exempel vara programmerings- och systemfel som kan ge upphov till ett större antal felaktiga debiteringar och där rättelse enklast kan ske av den myndighet som har att svara för dessa funktioner. Det borde i normalfallet vara Transportstyrelsen som kan initiera rättelse men det utesluter inte att även enskilda kan påpeka fel som kan rättas med stöd av bestämmelsen (prop. 1987/88:159 s. 54, prop. 2005/06:65 s. 122).

5.2 Beslut som kan omprövas

Enligt 4 kap. 2 § VSL ska Skatteverket ompröva beslut enligt VSL i frågor som kan ha betydelse för betalning eller återbetalning av vägtrafikskatt, om den skattskyldige begär det eller om det finns andra skäl.

Av 7 kap. 1 och 4 §§ VSL följer att Transportstyrelsens beslut om vägtrafikskatt får överklagas först när beslutet har omprövats av Skatteverket enligt 4 kap. 2 § VSL. En skattskyldigs överklagande av ett automatiserat beslut ska ses som en begäran om omprövning. Skatteverkets omprövningsbeslut kan sedan överklagas till LR (prop. 2005/06:65 s. 75).

Om något automatiserat beslut inte har fattats får Skatteverket besluta i frågan på samma sätt och inom samma tid som gäller för omprövning (4 kap. 2 § tredje stycket VSL).

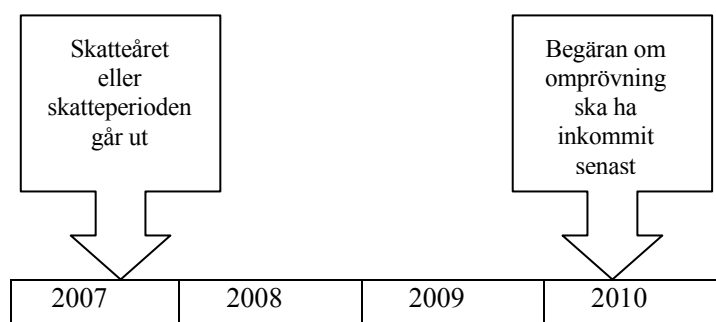
Skatteverket får enligt 4 kap. 3 § VSL inte ompröva en fråga som kan ha betydelse för betalning eller återbetalning av väg-

trafikskatt om den avgjorts i allmän förvaltningsdomstol, s.k. res judicata (prop. 2005/06:65 s. 123).

Enligt 4 kap. 3 § VSL får en fråga som avgjorts av LR eller KR som vunnit laga kraft omprövas om beslutet avviker från rättstillämpningen i ett RR-avgörande som meddelats efter beslutet. Syftet med denna bestämmelse är att möjliggöra omprövning på begäran av en skattskyldig av en fråga som tidigare prövats av domstol genom lagakraftvunnet beslut, om beslutet avviker från rättstillämpningen i ett RR-avgörande som meddelats senare, jfr motiven till TL prop. 1989/90:74 s. 403 ff. se även prop. 2005/06:65 s. 123.

5.3 Omprövning på initiativ av den skattskyldige

En begäran om omprövning ska enligt huvudregeln i 4 kap. 4 § VSL ha inkommit till Skatteverket senast tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut.

Omprövning av beslut som är till den skattskyldiges nackdel

Omprövning får dock begäras av den skattskyldige av ett beslut som är till den skattskyldiges nackdel, om den skattskyldige gör sannolikt att han eller hon inte inom 60 dagar före utgången av denna tid har fått kännedom om beslutet eller om ett skattebesked eller en annan handling som innehåller uppgift om vad som ska betalas. Begäran ska ha kommit in inom 60 dagar från den dag då den skattskyldige fick sådan kännedom.

Omprövning vid ägarbyte

Om den skattskyldige vill begära omprövning av ett beslut enligt 4 kap. 1 § VSL på den grunden att fordonet före den tidpunkt som är avgörande för skattskyldigheten har gått över till ny ägare ska framställningen göras hos Skatteverket senast 60 dagar efter den dag då skatten skulle ha betalats. Har den skatt-

skyldige fått ett krav på skatten först sedan den skulle ha betalats, räknas tiden från mottagningsdagen av kravet.

En ny ägare av ett fordon registreras från och med den dag som anges i anmälan, förutsatt att den kommer in till Transportstyrelsen inom 10 dagar från den angivna ägarbytesdagen. Kommer anmälan in senare registreras den nya ägaren från och med dagen då anmälan inkom till Transportstyrelsen, 10 kap. 2 § FVTR.

Ett exempel är när ett fordon byter ägare i slutet av månaden före betalningsmånaden och anmälan om ny ägare kommer in till Transportstyrelsen efter det att fordonsskatt har beslutats för kommande skatteår eller skatteperiod. Ett annat exempel är då ett avställt fordon byter ägare och samtidigt ställs på. Ägarbytet anmäls via registreringsbevis och påställningen sker genom elektronisk överföring. I båda dessa fall blir säljaren av fordonet skattskyldig eftersom han fortfarande är upptagen i vägtrafikregistret som ägare till fordonet då fordonsskatten beslutas.

Om ett fordon övergår till ny ägare samma dag som skatteplikten inträder eller upphör och därför avser tid från och med samma dag, har Skatteverket i en styrsignal uttalat att den ena händelsen inte kan anses ha skett före den andra händelsen. Av detta följer att huvudregeln i 4 kap. 4 § VSL gäller i dessa fall.

Att en fråga har omprövats av Skatteverket och inget nytt har tillkommit är inte hinder för att fordonsägaren ska kunna begära en ny omprövning. Samma fråga kan således omprövas flera gånger inom tidsramen för omprövning (prop. 1989/90:74 s. 300f).

Rättidsprövning

Begäran om omprövning ska enligt 4 kap. 4 § VSL ges in till Skatteverket. Vid bedömning av om en begäran om omprövning inkommit i rätt tid anges det i 10 § FL att en handling anses inkommen till myndigheten den dag den anländer till myndigheten eller kom behörig tjänsteman till handa. Kan det antas att handlingen en viss dag har lämnats i myndighetens lokal eller avskiljts för myndigheten på en postanstalt, anses handlingen ha kommit in den dagen, om den kommer behörig tjänsteman till handa närmast följande arbetsdag.

Lagen om beräkning av lagstadgad tid

I 2 § första stycket lagen (1980:173) om beräkning av lagstadgad tid framgår det att om den tid infaller, då enligt lag eller särskild författning en åtgärd senast ska vidtas på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, får åtgärden vidtas nästa vardag.

**KR:s i Jönköping
dom 23 februari
1998,
mål nr 1223-1997**

S sålde fordonet den 12 januari 1996 till M. Fordonsskatten skulle ha betalats senast den 20 februari 1996. Den 3 maj begärde S omprövning av skatten. LR:s bedömning är att vill den som är skattskyldig för ett fordon begära omprövning av ett beslut enligt 36 § FSL på den grunden att fordonet före den tidpunkt som är avgörande för skattskyldigheten har övergått till en ny ägare, ska en framställan göras hos beskattningsmyndigheten senast 30 dagar efter den dag då skatten skulle ha betalats. Sista dagen för att begära omprövning enligt 39 § FSL var den 21 mars 1996. S begäran om omprövning inkom den 3 maj 1996 vilket var efter utgången av den tid som gäller för begäran om omprövning av beslut enligt 36 § FSL. LR finner därför att SKM har haft fog för sitt beslut att inte ta upp S begäran till prövning. KR fastställer LR:s dom.

Formkrav

I VSL är det inte reglerat om en begäran om omprövning ska göras skriftligen. Det ligger dock i allmänna förvaltningsrättsliga principer att en begäran om omprövning ska göras skriftligen om inte annat uttryckligen föreskrivs. I propositionen till FL (prop. 1985/86:80 s. 26) sägs att i den mån frågan inte är reglerad i specialförfattning bör en myndighet, när den ska bedöma om en muntlig ansökan kan godtas, ta hänsyn till den allmänna bestämmelsen i 7 § FL om enkelhet och snabbhet i handläggningen. Godtas att en omprövning av beslut begärs muntligt är det mycket viktigt att noggranna tjänsteanteckningar görs i ärendet.

Fullmakt

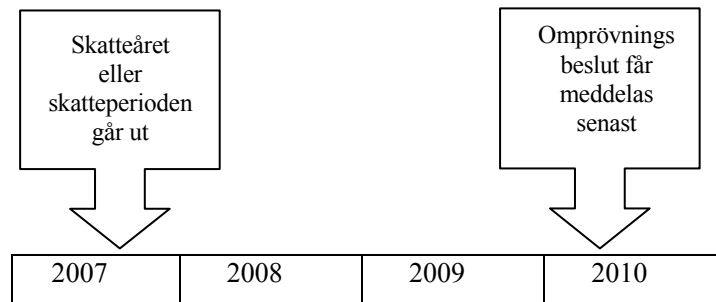
En person som uppger att han företräder någon annan ska styrka detta med fullmakt. Fullmakt bör begäras in om det inte klart framgår att ombudet har uppdrag att föra den skattskyldiges talan.

När en person uppträder som ombud och inte styrker detta med fullmakt får myndigheten med ledning av de allmänna kraven i 7 § FL, enkelhet, snabbhet, kostnad och rättsäkerhet, avgöra om fullmakt behövs. När ärendet har stor betydelse för parten ska fullmakt alltid begäras. (Rätt handlagt 2004 s. 56).

Fullmakt bör begäras in i sådana fall där det inte föreligger andra prövningshinder och i sådana fall där det krävs utredning för att avgöra vem som är skattskyldig. Begärs fullmakt in ska det framgå att Skatteverket inte vidtar någon omprövning om föreläggandet inte iakttas. Föreläggande om fullmakt bör i första hand riktas mot det uppgivna ombudet men kan även begäras från den skattskyldige, jfr Handledning för skattebetalning 2008 s. 655.

5.4 Omprövning på initiativ av Skatteverket

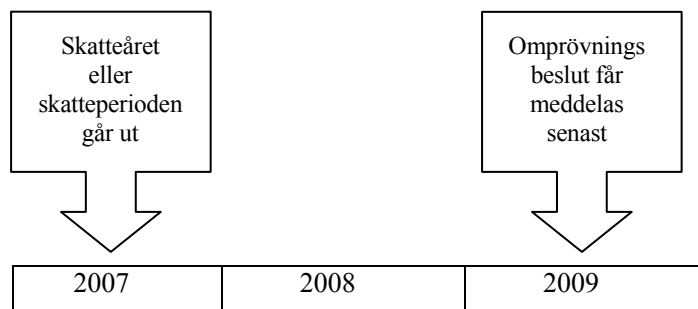
Om Skatteverket självmant omprövar ett beslut gäller samma tidsfrist som vid begäran om omprövning av den skattskyldige. Ett omprövningsbeslut som är till fördel för den skattskyldige, får enligt 4 kap. 5 § första stycket VSL, meddelas senast det tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut.

Ett omprövningsbeslut får meddelas även efter det tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut om det av material som varit tillgängligt för Skatteverket under tiden för omprövning framgår att det automatiserade beskattningsbeslutet är felaktigt (prop. 2005/06:65 s. 124f).

Omprövningsbeslut som leder till högre skatt

Omprövningsbeslut som är till nackdel för den skattskyldige, får enligt 4 kap. 5 § sista stycket VSL, inte meddelas senare än under andra året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut. Undantag är när förutsättning för efterbeskattning enligt 4 kap. 6 § VSL föreligger.

Omprövning av automatiska skattebeslut

Skatteverket får ompröva automatiskt beslutad vägtrafikskatt utan att den skattskyldige begär det.

Det kan till exempel vara fråga om att en uppgift i vägtrafikregistret som legat till grund för skattens storlek varit felaktig, till exempel felaktig uppgift om skattevikt eller drivmedel.

KR:s i Jönköping dom 29 oktober 1996, mål nr 3276-1996

A:s fordon var registrerat som ett bensindrivet fordon, men det drevs med diesel. Detta medförde att A påförts ett för lågt skattebelopp. De felaktiga drivmedelsuppgifterna korrigerades i bilregistret och SKM påförde A ytterligare skatt enligt 36 och 37 §§ FSL. A överklagar SKM:s beslut och yrkar att han ska befrias från ytterligare påförd fordonsskatt. KR fann att A skulle betala ytterligare fordonsskatt.

5.5 Efterbeskattning

5.5.1 Förutsättningar för efterbeskattning

Skatteverket får enligt 4 kap. 6 § VSL meddela ett omprövningsbeslut som är till nackdel för den skattskyldige efter utgången av den tid som anges i 4 kap. 5 § VSL. Enligt 4 kap. 7–9 §§ VSL får efterbeskattning ske, om ett beskattningsbeslut blivit felaktigt eller inte har fattats på grund av att den skattskyldige

1. har använt ett fordon i strid mot vad som är föreskrivet om registrering eller avställning av fordon,
2. inte har lämnat föreskriven anmälan till Transportstyrelsen om ändrad användning av fordonet,
3. har lämnat någon oriktig uppgift i en anmälan eller i en ansökan till Transportstyrelsen eller Skatteverket eller annars under förfarandet till ledning för beskattningen,
4. inte har registreringsbesiktigat fordonet i föreskriven ordning efter en ändring av fordonets beskaffenhet så att fordonsskatt ska tas ut med ett annat belopp,
5. har lämnat någon oriktig uppgift i ett mål vid domstol om betalning eller återbetalning av vägtrafikskatt.

En uppgift anses vara oriktig om det klart framgår att den är felaktig eller att den skattskyldige utelämnat en uppgift till ledning för beskattning som han eller hon har varit skyldig att lämna. En uppgift ska dock inte anses vara oriktig om uppgiften tillsammans med övriga lämnade uppgifter utgör tillräckligt underlag för ett beslut. En uppgift ska inte heller anses

vara oriktig om uppgiften är så orimlig att den uppenbart inte kan läggas till grund för ett beslut.

Efterbeskattning får inte ske om skattebeloppet är att anse som ringa eller om det med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt. Om prövningen beträffande fordonsskatt avser flera skatteperioder för samma skatteår, ska frågan om skattebeloppet är att anse som ringa bedömas med hänsyn till det sammanlagda beloppet för perioderna. I prop. 2005/06:65 s. 126 anses att ett belopp är att betrakta som ringa om det är lägre än 1 000 kr. Beloppet bör dock anses som ringa bara om det är lägre än fordonsskatten för ett skatteår för fordonet.

5.5.2 Tidsfrister för efterbeskattning

Enligt 4 kap. 9 § första stycket VSL ska Skatteverkets beslut om efterbeskattning, om inte något annat följer av andra eller tredje stycket, meddelas senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden gått ut.

Oriktig uppgift

Beslut om efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i ett omprövningsärende eller i ett mål om betalning eller återbetalning av vägtrafikskatt får meddelas efter den tid som anges i första stycket, men senast ett år efter utgången av den månad då Skatteverket eller domstolens beslut i ärendet eller målet vinner laga kraft.

Dödsbo

Vid efterbeskattning gäller i övrigt bestämmelserna i 21 kap. 17–20 §§ SBL. Om den skattskyldige har avlidit ska skatt påföras dödsboet genom beslut om efterbeskattning. Beslut om efterbeskattning får inte meddelas efter utgången av det andra året efter det kalenderår under vilken bouppteckning efter den skattskyldige har lämnats in för registrering (prop. 2005/06:65 s. 126).

I 21 kap. 18 § SBL finns regler om förlängning av fristen för efterbeskattning när den skattskyldige delgivits misstanke för brott som avser skatt, åtal väckts för sådant brott eller preskriptionen har förlängts genom beslut enligt 14 a § skattebrottslagen (1971:69).

5.6 Gemensam bestämmelse om beskattningsbeslut

Skälig grund

Om vägtrafikskatten inte kan bestämmas tillförlitligt med ledning av uppgifter eller med stöd av en verkställd utredning ska den beräknas efter skälig grund. Bestämmelsen är tillämplig på samtliga skattebeslut som kan fattas med stöd av 4 kap. VSL,

till exempel när uppgifter om koldioxidvärde saknas i vägtrafikregistret, se vidare avsnitt 3.4.1.

6 Betalning av vägtrafikskatt

6.1 Hur vägtrafikskatt ska betalas

Vägtrafikskatt i form av fordonsskatt och saluvagnsskatt betalas in till Transportstyrelsens särskilda konto för skatteinbetalningar enligt 5 kap. 1 § VSL.

Inbetalning ska vara bokförd på Transportstyrelsens särskilda konto för skatteinbetalningar senast angiven dag.

Den skattskyldige måste göra inbetalningen i sådan tid och på sådant sätt att betalningen bokförs på det särskilda kontot senast vid betalningstidens utgång.

6.2 Vem som ska betala och betalningstider

Helt skatteår/ skatteperiod

Den som äger ett fordon vid ingången av betalningsmånaden är skattskyldig för fordonsskatten för skatteåret eller skatteperioden enligt 5 kap. 2 § första stycket VSL.

Säljs fordonet under betalningsmånaden är säljaren skattskyldig för kommande skatteår eller skatteperiod. Att det finns ett avtal med köparen om att han ska betala fordonsskatten påverkar inte säljarens skattskyldighet.

KR:s i Jönköping dom den 30 april 2003 (mål nr 2999-02)

SKM har fastställt att L är skattskyldig för skatteåret juli 2001–juni 2002. L överklagar SKM:s beslut och anser att han inte kan vara skattskyldig eftersom köparen registrerats som ny ägare från den 1 juni 2001, dvs. vid ingången av uppbringningsmånaden. LR ändrade inte SKM:s beslut. KR fastställde LR:s dom.

RÅ79 1:39

Vad som menas med att vara ägare vid ingången till uppbringningsmånaden framgår av RÅ79 1:39 där en skattskyldig för kilometerskatt sålt sitt fordon uppbringningsmånadens första dag. RR fann, med hänvisning till dåvarande 20 § vägtrafikskattelagen (1973:601), att säljaren ska anses som ägare vid månadens ingång.

Skatteplikt inträder	När ett fordon blir skattepliktigt är den skattskyldig, som ägde fordonet när skatteplikten inträdde enligt 5 kap. 2 § andra stycket VSL. Skatteplikt inträder t.ex. när ett fordon ställs på eller när fordonet registreras för första gången utan att avställas.
Ägarbyte, påställning	Skatteplikt inträder när ett fordon ställs på. Byter ett avställt fordon ägare och ställs på samma dag och anmälan görs på registreringsbeviset så anses köparen vara ägare när skatteplikten inträder. Köparen blir därmed skattskyldig. Görs anmälan om påställning via telefon eller webben innan den skriftliga anmälan om ägarbytet har hunnit registreras påförs säljaren fordonsskatt enligt 5 kap. 2 § andra stycket och 4 kap. 1 § VSL, eftersom han var ägare enligt vägtrafikregistret när skatteplikten inträdde. Anser han att skattedebiteringen är felaktig, kan omprövning begäras hos Skatteverket enligt 4 kap. 4 § tredje stycket VSL.
Beskaffenhet	Ändras ett fordons beskaffenhet genom registreringsbesiktning så att tillkommande skattebelopp ska tas ut, är den skattskyldig som ägde fordonet när registreringsbesiktningen skedde, 5 kap. 12 § VSL.
Skattehöjning	Ändras fordonsskatten för ett fordon på grund av ändring i VSL är den skattskyldig som ägde fordonet vid ikraftträdandet av lagändringen, 5 kap. 13 § VSL.
KR:s Jönköping dom den 29 juni 2006 (mål nr 3557-05)	SKV beslutar att W inte är skyldig att betala skattehöjningen från den 1 januari 2005. F antecknades som ägare från den 1 januari 2005. F överklagade till LR som beslutade att W skulle vara skattskyldig. SKV överklagade och KR upphävde LR:s dom och fastställde att F är skyldig att betala skatten enligt SKV:s beslut.
Användningssätt	Ändras ett fordons användningssätt så att tillkommande skattebelopp ska tas ut, är den skattskyldig som ägde fordonet när användningssättet ändrades, 5 kap. 12 § VSL.
Efterbeskattning	Vid efterbeskattning är den skattskyldig, som ägde fordonet under den tid efterbeskattningen avser 5 kap. 2 § tredje stycket VSL.
Helt skatteår/skatteperiod	6.2.1 Betalningstid Fordonsskatt för ett skatteår eller skatteperiod ska betalas under betalningsmånaden dvs. senast den sista dagen i betalningsmånaden enligt 5 kap. 3 § första stycket VSL. Lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid är tillämplig vid betalning av vägtrafikskatt. Angående beräkning av lagstadgad tid se vidare avsnitt 8.2.

Skatteplikt inträder	<p>Har fordonet blivit skattepliktigt efter ingången av betalningsmånaden ska fordonsskatt betalas senast tre veckor efter skattepliktens inträde.</p> <p>Om ett fordon har blivit skattepliktigt efter ingången av betalningsmånaden och fordonsskatt ska betalas för högst en kalendermånad, ska fordonsskatt för närmast följande skatteår eller skatteperiod betalas samtidigt.</p>
Beskaffenhet	<p>Enligt 5 kap. 4 § 1 VSL ska fordonsskatt, som debiteras för att ett fordon beskaffenhet har ändrats, betalas senast tre veckor efter utgången av den kalendermånad under vilken registreringsbesiktningen skedde.</p>
Användningssätt	<p>Har ett fordon användningssätt ändrats så att högre skatt ska tas ut, ska skatten betalas senast tre veckor efter den dag då ändringen skedde enligt 5 kap. 4 § 2 VSL.</p>
Skattehöjning	<p>Tillkommande fordonsskatt som debiterats på grund av ändring i VSL, ska betalas senast 30 dagar efter det att ändringen har trätt i kraft. Detta gäller om inte skattehöjningen kan debiteras i samband med ordinarie debitering av fordonsskatten.</p>
Tillfällig annan användning	<p>Om en traktor eller tung terrängvagn, som tillhör skatteklass II tillfälligt ska användas som traktor skatteklass I eller tung terrängvagn skatteklass I (s.k. traktorbiljett) ska fordonsskatten betalas inom tre veckor efter det att den ändrade användningen anmäldes.</p>
Saluvagnsskatt	<p>Enligt 5 kap. 6 § VSL ska saluvagnsskatt betalas senast tre veckor efter det att saluvagnslicens har meddelats. Föreligger skattskyldighet vid ingången av december månad ska skatten betalas före ingången av det skatteår som skatten avser.</p>
Gemensam bestämmelse om betalningstider	<p>Fordonsskatt som fastställts av Skatteverket genom beslut om omprövning enligt 4 kap. VSL ska betalas inom 30 dagar från beslutsdagen.</p>

6.3 Anstånd med betalning av skatt

6.3.1 Omprövning eller överklagande

Skatteverket får bevilja anstånd med betalning av vägtrafikskatt enligt 5 kap. 8 § VSL om

1. den skattskyldige har begärt omprövning eller överklagat ett beskattningsbeslut och det är tveksamt om den skattskyldige kommer att bli skyldig att betala skatten dvs. om utgången i ett beskattningsärende är oviss. Anstånd bör beviljas om det framstår som minst lika sannolikt att

beskattningsbeslutet inte kommer att bestå som att beslutet kommer att bestå, eller om

2. det i andra fall kan antas att den skattskyldige kommer att bli helt eller delvis befriad från skatten. Anstånd bör medges med belopp motsvarande den skatt som kan antas komma att bortfalla.

Kostnadsränta

Kostnadsränta påförs den skatt som omfattas av anstånd och som återstår att betala när anståndstiden gått ut enligt 5 kap. 8 § VSL. Ränta beräknas fr.o.m. dagen efter skattens ursprungliga förfallodag t.o.m. den dag betalning senast ska ske med anledning av anståndsbeslutet. Räntan beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 19 kap. 6 § tredje stycket SBL.

Anståndstid

Enligt 5 kap. 8 § tredje stycket VSL får anståndstiden bestämmas längst till tre månader efter den dag då beslut fattades med anledning av begäran om befrielse eller omprövning eller med anledning av överklagandet.

6.3.2 Övriga fall

Synnerliga skäl

Skatteverket kan enligt 5 kap. 9 § VSL medge anstånd med betalning av skatt efter ansökan från den skattskyldige, om hans skattebetalningsförmåga är nedsatt pga. sjukdom eller någon annan omständighet som han inte har kunnat råda över. I prop. 1987/88:159 s. 42 anges bl.a. ”när den skattskyldiges skattebetalningsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom m.m. bör anstånd kunna medges om omständigheterna är synnerligen ömmande. I detta senare fall bör dock enligt min mening anståndsreglerna tillämpas restriktivt och anstånd bör inte komma ifråga annat än i enstaka mycket speciella fall.”

Anstånd får avse hela skatten eller en del av den.

LR:s i Örebro län dom den 14 maj 1997, mål nr 697-97

SKM avslog H:s ansökan om anstånd en månad med att betala fordonsskatten för en personbil. Som skäl angavs ekonomiska problem samt att hennes sambo, som är bussförare med obekväma arbetstider, behövde bilen. H överklagade beslutet till LR som avslog överklagandet, då det inte förelåg skäl att meddela anstånd.

6.3.3 Gemensamma bestämmelser om anstånd

En ansökan om anstånd med att betala vägtrafikskatt ska ges in till Skatteverket, 5 kap. 10 § VSL.

Enligt 5 kap. 11 § VSL får beslutet om anstånd omprövas om de förhållande som ligger till grund för anstånd har förändrats eller om det finns andra särskilda skäl.

Ett anstånd gäller även om ett ägarbyte äger rum under anståndstiden. Skatteverket har dock möjlighet att ompröva anståndet vid ett ägarbyte. Den skattskyldiges ekonomi kan exempelvis ha förändrats genom försäljning av fordonet. Skatteverket bör underrätta den nye ägaren om att fordonet belastas med obetald fordonsskatt, för vilken anstånd med betalningen beviljats, och vid vilken tidpunkt anståndet upphör. Är skatten fortfarande obetald när anståndet upphör, inträder användningsförbud för fordonet. Återkallas anståndet bör fordonets nye ägare underrättas om detta och om vad som gäller för användande av fordonet.

6.4 Preskription av fordran avseende fordonsskatt

Preskription av en skattefordran innebär att åtgärder för att få betalt inte längre får vidtas. Har fordran helt eller delvis säkerställts genom en sådan åtgärd innan preskriptionen inträtt, får dock åtgärden fullföljas även efter preskriptionstidens utgång, 10 § SPL.

Preskriptionstid

En skattefordran preskriberas normalt fem år efter utgången av det kalenderår då den föll till betalning, 3 § första stycket SPL. Om en skatt fastställts genom beslut till ett högre belopp än det som ursprungligen påförts, beräknas preskriptionstiden på det tillkommande skattebeloppet från utgången av det kalenderår då fastställelse ägde rum enligt 3 § andra stycket SPL.

Om anstånd med betalningen av en fordran medgetts, preskriberas den del av fordran som omfattas av anståndet tidigast två år efter utgången av det kalenderår då anståndet upphörde att gälla enligt 4 § SPL.

Tabell över normal preskriptionstid för fordonsskatt

Skulden har förfallit till betalning under kalenderåret	Preskriberas den 1 januari år
2001	2007
2002	2008
2003	2009
2004	2010
2005	2011
2006	2012

**Förlängning av
preskriptionstid**

Den KFM som handlägger ett mål om indrivning kan ansöka hos LR om förlängning av preskriptionstiden, 7 § SPL. Tiden får förlängas bl.a. om gäldenären har gjort sig av med egendom i syfte att försvåra det allmännas möjligheter att få betalt Om KFM:s ansökan bifalls ska preskriptionstiden förlängas med fem år enligt 8 § SPL. Efter förnyad ansökan kan preskriptionstiden förlängas med ytterligare fem år.

6.5 Återbetalning samt betalning av tillkommande skatt i vissa fall

**Skatteplikt
upphör**

Om skatteplikten för ett fordon upphör under tid för vilken fordonsskatt har betalats, ska överskjutande skatt återbetalas till den som var ägare till fordonet när skatteplikten upphörde enligt 5 kap. 12 § första stycket VSL.

När ett fordon byter ägare och avställs samma dag, anses köparen äga fordonet vid avställningen, dvs. när skatteplikten upphör för fordonet. I ett sådant fall räknas fordonet som avställt fr.o.m. den dag köparen blir ägare till det. Överskjutande skatt ska därför återbetalas till denne, dvs. köparen.

Har det för ett fordon registrerats flera olika ägare under den dag då skatteplikten upphört ska, enligt Skatteverkets ställningstagande den 24 januari 2005 dnr 130 25258-05/111, den person som sist registrerats i vägtrafikregistret från och med en viss dag, anses som skattskyldig och därmed ska ev. överskjutande skatt återbetalas till honom.

Om en köpare efter ägarbyte begär avställning av fordonet via telefonanmälan, men den skriftliga anmälan om ägarbytet ännu inte registrerats i vägtrafikregistret, kommer överskjutande skatt att återbetalas till säljaren, eftersom han enligt uppgiften i vägtrafikregistret fortfarande är ägare till fordonet när skatteplikten upphör. Skatteverket kan på den nye ägarens begäran ompröva återbetalningen med stöd av 4 kap. 2 § första stycket VSL.

**Beskaffenhet eller
användningssätt
ändras**

Enligt 5 kap. 12 § andra stycket VSL ska fordonsskatten, om fordonsskatten sänks, återbetalas till den som var ägare till fordonet när registreringsbesiktningen skedde. Sänks fordonsskatten på grund av att fordonets användningssätt ändras, återbetalas överskjutande skatt till den som var ägare när användningen ändrades.

Saluvagnsskatt

Upphör skatteplikten under tid för vilken saluvagnsskatt har betalats, återbetalas överskjutande belopp till den skattskyldige när utlämnade saluvagnskyltar har återlämnats.

- Ändring i VSL** Om VSL ändras så att fordonsskatt ska tas ut med ett annat belopp än tidigare och fordonsskatt har beslutats för tiden efter ikraftträdandet enligt äldre bestämmelser, ska tillkommande skattebelopp betalas fr.o.m. dagen för ändringen till utgången av skatteåret eller skatteperioden enligt 5 kap. 13 § första stycket VSL.
- Av andra stycket 5 kap. 13 § VSL framgår att den som är skattskyldig vid ikraftträdandet av lagändringen är skattskyldig för tillkommande skatt och är berättigad till återbetalning av överskjutande skattebelopp.
- Nedsättning** Fordonsskatt som skulle ha betalats men inte har erlagts, får sättas ned genom automatisk databehandling pga. uppgifter i vägtrafikregistret enligt 5 kap. 14 § första stycket VSL. Sådan nedsättning görs bl.a. när ett fordon avställts eller avregistrerats. Har fordonsskatt, som har lämnats för indrivning, satts ned genom automatiskt beslut underrättar Transportstyrelsen KFM om nedsättningen.
- Fordonsskatt som tillkommer genom ändring i VSL behöver inte betalas om skatten understiger 200 kr. Återbetalning ska inte göras av belopp som understiger 100 kr. Detta för att minska antalet debiteringar och återbetalningar av små belopp som kan uppkomma pga. ändringar i VSL.
- Kombitrafik** Om en lastbil eller släpvagn har transporterats på järnväg inom Sverige får Skatteverket medge återbetalning av den fordonsskatt som har betalats för fordonet för det skatteår då transporten ägt rum enligt 5 kap. 15 § VSL.
- Återbetalning** Har fordonet transporterats på järnväg minst 120 dygn under skatteåret återbetalas hela årsskatten. Uppgår järnvägs-transporterna till minst 60 dygn men mindre än 120 dygn, återbetalas halva årsskatten.
- Den som ägde fordonet vid utgången av skatteåret är berättigad till återbetalning. Om skatteplikten för fordonet har upphört dessförinnan av annan anledning än avställning, är det den som då ägde fordonet som har rätt till återbetalning av fordonsskatten. Sökande ska kunna styrka varje transport genom att bifoga fraktsedel eller annan färdhandling.
- Enligt 5 kap. 16 § andra stycket VSL ska ansökan om återbetalning göras inom fyra månader efter skatteårets utgång. En ansökan som kommer in till Skatteverket efter denna tid, tas inte upp till prövning.

6.6 Dröjsmålsavgift

6.6.1 Allmänt

Enligt 5 kap. 17 § VSL tas dröjsmålsavgift ut vid för sen betalning av vägtrafikskatt, skyltavgift, vägtrafikregisteravgift, påställningsavgift och anståndsrenta.

Av prop. 1991/92:93 framgår att syftet med dröjsmålsavgiften är först och främst att styra att betalningen görs senast på förfallodagen och att bidra till en snabb betalning även efter förfallodagen. Vidare ska avgiften ge staten en rimlig ersättning för de extra uppbördskostnader som uppstår. Dröjsmålsavgiften ska dessutom täcka statens ränteförlust och samtidigt utgöra en affärsmässig kostnad för en faktiskt utnyttjad kredit.

I lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift finns ytterligare bestämmelser om dröjsmålsavgiften.

6.6.2 Uträkning av dröjsmålsavgift

Dröjsmålsavgiften är 2 % på belopp som betalas för sent, men före utgången av den månad då beloppet skulle ha betalats (förfallomånaden).

I fråga om fordonsskatt tillämpas denna regel då skatten påförs för del av skatteår eller del av skatteperiod.

Exempel

A anmäler att avställningen av hans lastbil ska upphöra. Han debiteras 7 002 kr i fordonsskatt till skatteperiodens slut. Skatten skulle ha betalats senast den 8 mars, men A betalar först den 17 mars, alltså för sent, och han ska påföras dröjsmålsavgift. Mars är förfallomånad för skatten. Skatten har betalats före utgången av den månaden. Dröjsmålsavgiften blir därför 2 % på 7 002 kr, 140 kr.

Även om skatten betalas efter förfallomånaden är dröjsmålsavgiften 2 % om betalningen görs inom 10 dagar efter förfallodagen.

Denna regel tillämpas om förfallodagen infaller mot slutet av förfallomånaden. I fråga om fordonsskatt är det vanligast att denna regel tillämpas när skatt påförs för skatteår eller skatteperiod, eftersom skatten då normalt ska betalas den sista dagen i betalningsmånaden.

Exempel

B ska betala fordonsskatt med 6 750 kr för sin släpvagn senast den 31 mars. Hon betalar inte skatten förrän den 8 april. Eftersom skatten betalas inom 10 dagar efter sista betalningsdagen blir dröjsmålsavgiften 2 % på 6 750 kr, 135 kr.

Dröjsmålsavgiften är 4 % på belopp som betalas under första månaden efter förfallomånaden. Upp till tio dagar i månaden efter förfallomånaden kan dock dröjsmålsavgiften vara 2 %, se ovan.

Dröjsmålsavgiften är 6 % på belopp som betalas under andra månaden efter förfallomånaden. Därefter är dröjsmålsavgiften 7 %, 8 %, 9 % osv. Från och med tredje månaden efter förfallomånaden ökar dröjsmålsavgiften med en procentenhet för varje påbörjad månad till dess skulden är betald, preskriberad eller har fallit bort av annat skäl.

Det finns inget ”tak” för dröjsmålsavgiften. Det innebär att det kan bli fråga om mycket höga procentsatser vid långa betalningsförseningar, t.ex. blir dröjsmålsavgiften 52 % efter fyra år.

6.6.3 Minsta belopp

Enligt lagen om dröjsmålsavgift (1997:484) är dröjsmålsavgiften minst 100 kr, även om den enligt tillämplig procentsats skulle vara lägre.

I prop. (1991/92:93) om ett nytt avgiftssystem vid försenade skattebetalningar m.m. uttalas bl.a. följande om dröjsmålsavgiftens lägsta belopp. ”Fråga om lägsta avgift har beröringspunkter med frågan om avgiftens funktion att ersätta staten för de bevaknings- och påminnelserutiner som måste finnas för att fånga upp uteblivna skattebetalningar. Dessa rutiner medför betydande kostnader för staten, kostnader som i första hand den som inte betalar sin skatt i tid bör stå för. Med hänsyn bl.a. till att även små obetalda skatte- och avgiftsbelopp förorsakar kostnader på uppbördsstadiet, bör även dröjsmålsavgiften ha ett lägsta belopp som kan tas ut även om den procentuella avgiftsberäkningen utvisar ett lägre belopp.”

Exempel

E ska betala fordonsskatt med 3 000 kr och beloppet ska vara bokfört på Transportstyrelsens konto för fordonsskatt senast den 19 april. Beloppet bokfördes som betalt

först den 29 april. Dröjsmålsavgiften blir då 2 % på 3 000 kr, 60 kr. Eftersom lägsta belopp för dröjsmålsavgift är 100 kr, ska E betala 100 kr i dröjsmålsavgift.

Den lägsta dröjsmålsavgiften får inte överstiga det ursprungligen obetalda beloppet, dvs. det belopp som var obetalt vid förfallodagens utgång. Detta innebär att om det ursprungligen obetalda beloppet exempelvis var 90 kr blir avgiften 90 kr.

Dröjsmålsavgiften avrundas till närmast lägre hela kronor.

6.6.4 Beräkning av dröjsmålsavgift i vissa fall

6.6.4.1 Fastställelse av fordonsskatt

Om påförd fordonsskatt inte har betalats i rätt tid och skatten har fastställts enligt 4 kap. 2, 4 och 5 §§ VSL till det belopp som tidigare har påförts eller till ett högre belopp – utan att skattskyldigheten ändras – bör dröjsmålsavgift ändå beräknas på det tidigare påförda beloppet från den ursprungliga förfallodagen.

6.6.4.2 Nedsättning av fordonsskatt

Om fordonsskatt fastställts enligt 4 kap. 2, 4 och 5 §§ VSL till ett lägre belopp än som tidigare påförts, bör dröjsmålsavgiften beräknas endast på det belopp som återstår att betala efter nedsättningen.

Vid nedsättning av obetald fordonsskatt enligt 5 kap. 14 § VSL beräknas dröjsmålsavgift bara på det belopp som återstår att betala efter nedsättningen.

6.6.4.3 Delbetalningar

På delbelopp som betalas för sent påförs dröjsmålsavgift på det delbelopp som har betalats efter den procentsats som gällde när beloppet betalades.

6.6.4.4 Betalningssammandrag

Har en fordonsgäldare med betalningssammandrag (en avi på skatten för flera fordon) betalat skatten för sent, tas dröjsmålsavgift ut för varje fordon för sig. Dröjsmålsavgift beräknas inte på totalsumman enligt inbetalningskortet.

6.7 Befrielse från dröjsmålsavgift

6.7.1 Inledning

Enligt 5 kap. 17 § tredje stycket VSL får Skatteverket medge befrielse från skyldighet att betala dröjsmålsavgift om det finns särskilda skäl.

RSV har utfärdat rekommendationer om dröjsmålsavgift på fordonsskatt, RSV Sv 1996:1.

Befrielse från dröjsmålsavgift bör, enligt RSV:s rekommendation, normalt inte komma i fråga så länge någon del av skattebeloppet är obetalt.

Vid återbetalning av fordonsskatt enligt 5 kap. 12 § 1 stycket och 2 stycket VSL bör inte befrielse från dröjsmålsavgift medges.

6.7.2 Annan skattskyldig

Om Skatteverket fastställer att någon annan är skattskyldig än den som tidigare påförts fordonsskatt och dröjsmålsavgiften, bör, enligt RSV:s rekommendation, befrielse medges utan ansökan.

6.7.3 Sjukdom eller olyckshändelse

För att en omständighet ska få medföra befrielse från dröjsmålsavgift bör den vara sådan att den betalningsskyldige inte kunnat förutse eller råda över den. Särskilda skäl bör normalt föreligga vid sjukdom eller olyckshändelse av sådant slag att betalningen på förfallodagen avsevärt försvåras, prop. 1991/92:93 s. 81.

6.7.4 Övriga fall

I RSV:s rekommendation sägs att som särskilda skäl för befrielse från dröjsmålsavgift bör anses också annan oförvårdad omständighet som den betalningsskyldige inte kunnat råda över.

Har den betalningsskyldige tidigare misskött sina åliggande bör detta vägas in i bedömningen.

Har den betalningsskyldige överlåtit åt någon annan att betala in skatt, men detta inte har gjorts, bör inte detta utgöra skäl för befrielse.

Vid försenad betalning på grund av ett handhavandefel av betalningsförmedlare t.ex. tillfälliga handhavandefel eller stopp i datakommunikationen, bör befrielse medges.

6.8 Nedsättning av dröjsmålsavgift

6.8.1 Allmänt

Begreppet nedsättning används för delvis befrielse från dröjsmålsavgift. Även för nedsättning gäller att särskilda skäl ska föreligga.

6.8.2 Kortare dröjsmål

I prop. 1991/92:93 s. 81 anges bl.a. följande.

”Dröjsmålsavgiften har i mitt förslag särskilt avpassats för att inte framstå som oacceptabelt hög vid korta dröjsmål. Utrymmet för reduktion av avgiften endast på grund av att betalningsförseningen har varit kortvarig blir därför begränsat. Har dröjsmålet endast varat någon dag kan det dock finnas skäl för i vart fall nedsättning av dröjsmålsavgiften, särskilt om den betalningskyldige haft anledning att räkna med att betalningen skulle ske i rätt tid.”

Om skäl föreligger bör dröjsmålsavgiften kunna sättas ned till 0,25 % av det för sent inbetalda beloppet, dock lägst till 100 kr.

6.8.3 Andra fall

Nedsättning kan komma i fråga då sådana omständigheter som kan utgöra skäl för befrielse föreligger men de inte kan anses tillräckligt starka för att motivera hel befrielse.

Normalt bör nedsättning ske på sådant sätt att dröjsmålsavgiften minskas till hälften, dock lägst till 100 kr.

6.8.4 Lägsta belopp

Om dröjsmålsavgiften är 100 kr eller lägre bör nedsättning inte komma ifråga.

6.9 Övrigt

Av praktiska och administrativa skäl kan Skatteverket underlåta att kräva betalning av dröjsmålsavgift som är under 100 kr om det endast är dröjsmålsavgiften som återstår att betala.

6.10 Grund saknas för befrielse från dröjsmålsavgift

6.10.1 Fordonsägaren har inte fått inbetalningskort

Har en fordonsägare inte fått något inbetalningskort för fordonsskatt utgör det i regel inte något skäl för befrielse från dröjsmålsavgift. Den fordonsägare som inte har fått inbetalningskort ska anmäla detta till Transportstyrelsen senast en vecka innan skatten ska vara betald enligt 8 § andra stycket VSF. Transportstyrelsen sänder då ut ett nytt inbetalningskort eller lämnar uppgifter om belopp och OCR-nr.

Framkommer det att fordonsägaren har gjort anmälan inom föreskriven tid, bör Skatteverket medge befrielse från dröjsmålsavgift, i annat fall bör befrielse inte medges.

**KR:s i Göteborg
dom 19 oktober
1994,
mål nr 2846-1994**

LST avslog L:s ansökan om befrielse från dröjsmålsavgift. LST ansåg att tillräckliga skäl för befrielse inte förelåg. L överklagade till LR som medgav L befrielse från dröjsmålsavgiften. KR fann att L som inte mottagit något inbetalningskort inte utgör någon giltig ursäkt för hans underlåtenhet att i tid betala vägtrafikskatten. Hans avresa till X-stad den 23 mars har inte heller utgjort hinder för honom att före den 24 mars anmäla detta till LST. Vad han i övrigt anfört om anledning till resan framstår enligt KR:s bedömning inte som särskilda skäl som avses i 63 § VSL. Han är därför skyldig att erlægga dröjsmålsavgiften. KR upphävde LR:s dom och fastställde LST:s beslut.

**KR:s i Jönköping
dom 20 oktober
2008,
mål nr 2103-08**

L begärde bilen i trafik den 26 oktober 2007 och erhöll en avi på fordonsskatt för tiden 26 oktober–30 november 2007 på 415 kr med sista betalningsdag den 16 november 2007. L kontaktade Vägverket och begärde en ny avi för tiden 26 oktober 2007–30 november 2008 eftersom hon skulle åka bort. Enligt L fick hon till svar att det skulle gå bra och att hon kunde kasta den utsända avin. Avi för skatteåret december 2007–november 2008 på 1 595 kr sändes ut den 30 oktober 2007 och betalningen bokfördes den 20 november 2007. Avin på 415 kr påmindes och betalades den 16 januari 2008 varför en dröjsmålsavgift påfördes med 100 kr. L klagade på dröjsmålsavgiften. Skatteverket medgav inte befrielse. L överklagade till LR. LR gjorde bedömningen att det på avin som sändes den 30 oktober 2007 framgår att det gäller för skatteåret december 2007–november 2008. L borde alltså ha upptäckt att fordonsskatten för tiden 26 oktober–30 november 2007 inte var

angiven på avin. LR avslag överklagandet. L överklagade till KR som inte gör annan bedömning än den som LR gjort. RR meddelar inte prövningstillstånd.

6.10.2 Fel adress i vägtrafikregistret

Att någon inte har fått inbetalningskort på grund av att fel adress varit införd i vägtrafikregistret, bör inte utgöra skäl för befrielse från dröjsmålsavgift.

**KR:s i Göteborg
dom
den 29 maj 1995,
mål nr 1985-1995**

G överklagade LST:s beslut att inte medge befrielse från dröjsmålsavgift. LR medgav befrielse från dröjsmålsavgiften med hänvisning till att något inbetalningskort inte sänts ut och att G omgående påtalat detta och betalat in fordonsskatten. Allmänna ombudet överklagade till KR, som konstaterade att G inte visat att han anmält till LST inom föreskriven tid att han inte hade fått något inbetalningskort. Vad han anfört utgör enligt KR inte sådana särskilda skäl som kan medföra befrielse från skyldigheten att betala dröjsmålsavgiften. KR upphävde LR:s dom och fastställde LST:s beslut.

6.10.3 Fordonsägaren har varit bortrest

Har fordonsägaren varit bortrest och därför inte betalat skatten i tid är det inte något skäl för befrielse från dröjsmålsavgiften. Detta framgår av följande dom.

**KR:s i Göteborg
dom 13 juni 1995,
mål nr 743-1995**

O skulle ha betalat fordonsskatt senast den 31 mars 1994. Skatten betalades in den 19 maj 1994. O ansökte om befrielse från dröjsmålsavgift och anförde bl.a. att han arbetat från Singapore från den 6 mars till den 30 maj 1994 och att han betalat skatten därifrån. LR gjorde bedömningen att skyldighet föreligger för fordonsägare som inte fått inbetalningskort avseende skatten att anmäla detta till LST senast en vecka innan skatten ska vara betald. Hade O fullgjort skyldigheten under vistelsen i Singapore hade skatten kunnat betalas in i rätt tid och någon dröjsmålsavgift hade inte heller kunnat debiteras. Bestämmelsen att till LST anmäla att man inte har fått något inbetalningskort finns emellertid och därmed kan det inte finnas några skäl att befria O från dröjsmålsavgiften. LR avslag överklagandet. O överklagade till KR som inte ändrade LR:s dom.

7 När skatt inte har betalats

Användningsförbud

7.1 Användningsförbud då skatt inte har betalats

Ett skattepliktigt fordon får enligt 6 kap. 1 § VSL inte användas om fordonsskatten inte har betalats inom den tid som anges i VSL. Användningsförbudet gäller till dess att skatten har betalats. Även obetald skyltavgift, vägtrafikregisteravgift och påställningsavgift medför användningsförbud om avgiften påförts tillsammans med fordonsskatt. Ett fordon som inte längre är skattepliktigt på grund av att dess konstruktion eller användning har ändrats, får däremot användas även om skatt och avgift inte har betalats.

Obetald dröjsmålsavgift och ränta medför inget användningsförbud.

7.1.1 Generella undantag från användningsförbud

I följande fall görs undantag från bestämmelserna om användningsförbud.

1. Skatt som avser tid före det närmast föregående skatteåret.
2. Skatt som en tidigare ägare av fordonet är skyldig att betala och som har fastställts genom efterbeskattning enligt 4 kap. 6 § VSL eller avser ytterligare skatt som har beslutats efter ägarbytet.

Exempel

A säljer en bil till B den 12 januari 2007. Den 26 januari 2007 beslutar Skatteverket att A ska betala ytterligare fordonsskatt för bilen. Sista bokföringsdag för skatten bestäms till den 26 februari 2007. Även om A inte betalar skatten i tid får B använda bilen, eftersom Skatteverkets beslut meddelades efter ägarbytet. Undantaget gäller även om B säljer vidare till C.

3. Skatt för vilken anstånd med betalningen gäller.

Såld på exekutiv auktion eller av ett konkursbo

Förutom ovanstående tre generella undantag får ett fordon som har sålts vid en exekutiv försäljning eller av ett konkursbo användas av en ny ägare trots att fordonsskatt som tidigare ägare är skattskyldig för inte har betalats. Detta gäller oavsett om det är konkursboet, konkursgäldenären eller någon annan tidigare ägare som är skattskyldig för den obetalda skatten. Undantaget från användningsförbud gäller även om den som köpt fordonet säljer det vidare, 6 kap. 2 § VSL. Att ett fordon sålts på ovan nämnda grunder måste anmälas till Skatteverket eller Transportstyrelsen så att undantaget från användningsförbudet kan föras in i vägtrafikregistret.

Äganderättsförbehåll

Återtagande vid leasing

Enligt Skatteverket anses det inte som försäljning om ett fordon som sålts på avbetalning med förbehåll om äganderätt återtas av säljaren eller om ett leasat fordon återgår till uthyraren. Bestämmelsen om undantag från användningsförbud i 6 kap. 2 § VSL kan därför inte tillämpas på sådana fordon. Dessa omständigheter kan inte heller anses utgöra särskilda skäl för undantag från användningsförbud.

LR:s i Örebro län dom 10 december 2004, mål nr 2470-04

Skatteverket medgav inte dispens från brukandeförbud. A överklagade till LR och anförde att fordonet inte sålts med återtaganderätt utan endast pantförskrivits som säkerhet för A:s borgensåtagande, varför särskilda skäl ska anses föreligga. A driver ett företag, B som är anställd i företaget ville köpa ett fordon som ägdes av företaget. Han tog därför ett lån, långivaren ville ha säkerhet för lånet. A tecknade då borgen för B:s lån, då B inte fullgjort sitt åtagande gentemot långivaren, begärde de att A skulle infria sitt borgensåtagande. A fick betala 42 490 kr till långivaren. Med anledning av borgensavtalet begärde A vid tingsrätt att B skulle utge fordonet till A. Tingsrätten förklarade att fordonet skulle utges till A. Skatteverket anförde att ett återtagande i samband med avbetalningsköp eller leasingtagande inte anses som särskilda skäl. Samma ställningstagande bör gälla om äganderätten övergår till någon som en följd av att ett fordon ställts som säkerhet vid ett borgensåtagande. LR anförde att i författningskommentaren i prop. 1987/88:159 s. 56–57 framgår att regeln om undantag från brukandeförbud, på grund av särskilda skäl, bör tillämpas restriktivt. Då ett återtagande i samband med avbetalningsköp eller leasing inte anses som särskilt skäl saknas det skäl att göra en annan bedömning om äganderätten övergår till någon annan till följd av att ett fordon ställts som säkerhet vid ett borgensåtagande.

7.1.2 Undantag från användningsförbud på grund av särskilda skäl

Om det finns särskilda skäl, ska Skatteverket medge att ett visst fordon får användas trots bestämmelserna i 6 kap. 1 § första stycket VSL. Meddelade undantag ska föras in i vägtrafikregistret för att polisen ska kunna kontrollera om fordonet får användas.

Avbetalningsplan Enligt prop. 1987/88:159 kan en avbetalningsplan med KFM anses som särskilda skäl. Förutsättningen är att skatten har lämnats till KFM för indrivning och att den skattskyldige är beroende av att använda fordonet i någon typ av näringsverksamhet för att på så sätt få inkomster till att betala skatteskulden. Undantag bör också kunna medges om den skattskyldige, som har avbetalningsplan med KFM för skatten, är helt beroende av sin bil för resor mellan bostad och arbetsplats, t.ex. då allmänna kommunikationer saknas

Ackord Ett beviljat ackord för en fordonsskatteskuld kan anses som särskilda skäl för att medge undantag från användningsförbud. En förutsättning är att ackordslikviden har betalats. Ackord är en ekonomisk uppgörelse mellan en gäldenär som är på obestånd och dennes borgenärer. Uppgörelsen innebär i regel att borgenärerna sätter ned sina fordringar till en viss procent av de ursprungliga beloppen.

Skuldsanering Som särskilt skäl bör även avses att en obetald fordonsskatt omfattas av ett beslut om skuldsanering. Skuldsanering innebär att en gäldenär helt eller delvis befrias från ansvar för betalningen av de skulder som omfattas av skuldsaneringen. Se bestämmelser i skuldsaneringslagen (1994:334).

Ägarbyte Enbart den omständigheten att en ny ägare inte känt till att det fordon han har köpt har användningsförbud på grund av obetald fordonsskatt, anses inte vara skäl att medge undantag från användningsförbud. Detta gäller oavsett skatteskuldens storlek och oberoende av förhållandena kring försäljningen i övrigt.

7.2 Användning av fordon trots att skatt inte har betalats

7.2.1 Omhändertagande av registreringskyltar

Avskyltning Om ett fordon används i strid med 6 kap. 1 § VSL och två månader har gått från den dag då den skatt som föranlett användningsförbudet senast skulle ha betalats ska polisen

enligt 6 kap. 3 § VSL ta hand om fordonets registreringsskyltar. Syftet med bestämmelsen är att träffa de fall där användningsförbudet kan antas ha överträtts avsiktligt. Den skattskyldige bör ha fått ett inbetalningskort för fordonsskatten och en påminnelse om att betala. Fordonsägaren kan därför inte vara ovetande om att fordonet inte får användas.

Avställda fordon

Polisen ska ta hand om registreringsskyltarna även på ett avställt fordon om förutsättningarna för omhändertagande skulle ha funnits om fordonet hade varit skattepliktigt. Tvåmånadersfristen som anges ovan löper oavbrutet även om fordonet vid en senare tidpunkt ställs av.

Tillfällig flytt av fordonet

Den polis som har tagit hand om registreringsskyltarna får medge att fordonet förs till närmaste lämpliga avlastnings- eller uppställningsplats om fordonet skulle utgöra en trafikfara, eller om det är lastat med gods som skulle innebära problem om färdens avbryts direkt, t.ex. levande djur eller kylvaror, se prop. 2005/06:65 s. 134.

Vid färd med ett fordon där registreringsskyltarna har tagits om hand av polisen ska det finnas med ett bevis i fordonet om polismans medgivande, 13 § VSF.

Registreringsskyltar som har tagits om hand ska enligt 12 § VSF förvaras hos polisen under en vecka efter omhändertagandet. Skyltarna får under denna tid återlämnas till fordonets ägare, om det kan visas att användningsförbud inte längre råder för fordonet. Om skyltarna inte återlämnas ska polisen förstöra skyltarna.

7.2.2 Ansvarsbestämmelser

Fordonsägare som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder fordonet eller låter det användas i strid mot användningsförbudet i 6 kap. 1 § VSL sedan fordonets registreringsskyltar omhändertagits enligt 6 kap. 3 § VSL döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Detta gäller även när ett avställt fordon används om fordonets registreringsskyltar tagits om hand enligt 6 kap. 3 § VSL och användningsförbud skulle ha gällt för fordonet enligt 6 kap. 1 § VSL om fordonet varit skattepliktigt.

En fordonsägare som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder fordonet eller låter det användas på något annat sätt i strid mot 6 kap. 1 § VSL döms till penningböter.

Den som uppsåtligen använder någon annans fordon utan lov döms i ägarens ställe enligt bestämmelserna i 6 kap. 4 § VSL. Detta gäller även den som innehar fordonet med nyttjanderätt och har befogenhet att bestämma förare av fordonet eller anlitar någon annan förare än den ägaren utsett.

Bestämmelserna i 6 kap. 4 § VSL gäller även föraren av fordonet om han eller hon kände till att fordonet inte fick användas. Detta gäller inte vid kontroll, prövning, tillsyn eller haveriundersökning enligt 3 kap. 4 § FoL.

Ansvarsbestämmelserna för ägare eller användare av fordon ska i fråga om fordon som tillhör eller används av staten eller kommun tillämpas på fordonsförarens närmaste förman. Om förmannen har gjort vad som ankommer honom eller henne för att förhindra att ett brott mot lagen begås men detta sker ändå på grund av en överordnads åtgärd eller vållande, tillämpas ansvarsbestämmelserna istället på den överordnande.

I fråga om fordon som tillhör eller används av dödsbo, aktieföretag, ekonomisk förening eller annan juridisk person tillämpas ansvarsbestämmelserna på den eller dem som har rätt att företräda den juridiska personen.

Om Transportstyrelsen på begäran av en juridisk person godtagit en viss fysisk person som bärare av ägares ansvar ska bestämmelserna gälla denna person.

8 Överklagande

8.1 Överklagbara beslut

Beslut enligt VSL får enligt 7 kap. 1 § VSL överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket om inte något annat följer av andra föreskrifter.

Transportstyrelsens automatiserade beslut om vägtrafikskatt som fattats med stöd av 4 kap. 1 § VSL får dock överklagas av den skattskyldige först efter det att beslutet omprövats av Skatteverket. Överklagar en skattskyldig ett automatiserat beslut innan beslutet har omprövats ska överklagandet inte avvisas utan överklagandet ska istället ses som en begäran om omprövning (prop. 2005/06:65 s. 136).

Beslut om skatterevision och föreläggande vid vite får inte överklagas.

Omprövning eller överklagande

Är det oklart om den skattskyldige begär omprövning eller överklagar ett beslut bör Skatteverket vara försiktig med att tolka begäran som ett överklagande, då den skattskyldige har möjlighet att begära omprövning av samma sak upprepade gånger.

Skatteverkets motpart

Om den skattskyldige överklagar är Skatteverket enligt 7 kap. 2 § VSL den skattskyldiges motpart efter det att handlingarna i målet har överlämnats till LR.

Allmänna ombudet överklagar

Om det allmänna ombudet hos Skatteverket överklagar, tillämpas bestämmelserna i lagen (2003:643) om allmänt ombud hos Skatteverket. Skatteverkets allmänna ombud får föra talan till den skattskyldiges förmån. Allmänna ombudet har då samma behörighet som den skattskyldige. Om det allmänna ombudet har överklagat Skatteverkets beslut i en fråga förs det allmännas talan i LR av det allmänna ombudet, enligt 2 § samma lag.

8.2 Den skattskyldiges överklagande

Skriftligt överklagande

Ett överklagande ska enligt 23 § FL vara skriftligt. I överklagandet ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs.

Egenhändigt undertecknad

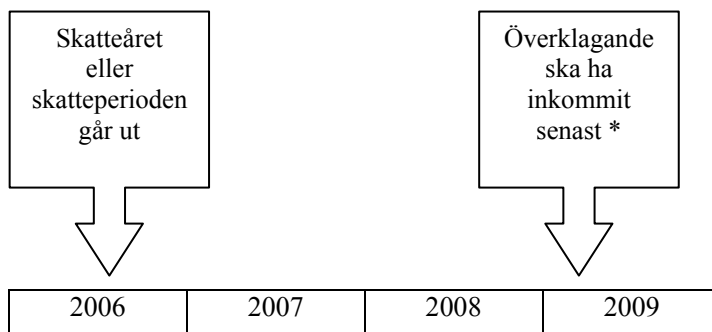
Överklagandet ska enligt 3 § FPL vara egenhändigt undertecknat av den skattskyldige eller av den skattskyldiges ombud. Med ombud menas den som har fullmakt att föra talan i någon annans ställe.

Om Skatteverket avser att bifalla ett yrkande finns inget krav på undertecknande då Skatteverket kan ompröva ett beslut till den skattskyldiges fördel på eget initiativ. Skatteverket kan i detta fall pröva och bifalla yrkandet även om undertecknande saknas, jfr Handledning för skattebetalning 2008 s. 699.

Ett överklagande som inkommit på fax eller via e-post med elektronisk signatur anses inte egenhändigt undertecknad. Det kan dock avhjälpas genom att den skattskyldige får tillfälle att underteckna överklagandet (RÅ 1992 not. 572, RÅ 2002 not. 206).

Tidsfrist för överklagande

Den skattskyldiges överklagande ska enligt 7 kap. 4 § VSL ha inkommit till Skatteverket senast tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut. För att ge den skattskyldige möjlighet att hinna överklaga beslut som fattas mot slutet av tidsfristen för omprövning finns en särskild regel i 7 kap. 3 § VSL för dessa beslut. Har beslutet meddelats efter den 30 september tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteår eller skatteperioden har gått ut och den skattskyldige har fått del av beslutet efter utgången av november samma år, har den skattskyldige tre veckor på sig att överklaga från den dag han fick del av beslutet. Detta gäller även vid efterbeskattning (prop. 2005/06:65 s. 137).

*Omprövningsbeslut fattade i oktober, november och december tredje året efter det att skatteåret eller skatteperioden har gått ut och som den skattskyldige tagit del av i december tredje året får inkomma senast tre veckor efter det att klagande tog del av beslutet.

Om en part har överklagat ett beslut om fastställande av skatt eller om efterbeskattning får också motparten överklaga beslutet, enligt 7 kap. 3 § andra stycket VSL, även om den för motparten gällande tiden för överklagande har gått ut. Ett sådant överklagande ska ha inkommit inom två veckor från utgången av den tid inom vilket det första överklagandet skulle ha skett. Om det första överklagandet förfaller, förfaller också det senare överklagandet.

Rättidsprövning

Vid överklagande av Skatteverkets omprövningsbeslut enligt 4 kap. 2 § VSL gäller bestämmelserna i 6 kap. 5–7 §§ TL. Skatteverket ska pröva om överklagandet har inkommit i rätt tid. Har överklagandet inkommit för sent ska det avvisas.

Lagen om beräkning av lagstadgad tid

I lag (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid 2 § första stycket stadgas att om den tid infaller, då enligt lag eller särskild författning en åtgärd senast ska vidtas, på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, får åtgärden vidtas nästa vardag. Överklagandet ska inte avvisas om förseningen beror på att Skatteverket har lämnat en felaktig överklagandehänvisning. Överklagandet ska inte heller avvisas om det inkommit inom överklagandetiden till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ska då omedelbart översändas till Skatteverket med uppgift om den dag då handlingen inkom till domstolen.

Obligatoriskt omprövningsbeslut

Skatteverket ska snarast ompröva det överklagade beslutet, enligt 6 kap. 6 § TL, om överklagandet inte ska avvisas av Skatteverket på grund av att det inkommit för sent eller förfaller på grund av att Skatteverket bifallit yrkandet. Överklagandet, omprövningsbeslutet och övriga handlingar i ärendet ska överlämnas till LR.

Undantag från obligatoriskt omprövningsbeslut

Om det finns särskilda skäl får överklagandet lämnas till LR utan föregående omprövning. I prop. 1989/90:74 s. 319 har följande situationer ansetts utgöra särskilda skäl.

- Överklagandet ska avvisas av LR på grund av *litis pendens*, dvs. den fråga som överklagandet gäller redan är föremål för domstolsprövning 4 kap. 8 § TL.

- Överklagandet ska avvisas av LR på grund av res judicata, dvs. den fråga som överklagandet gäller redan avgjorts av domstol.
- Överklagandet är så ofullständigt att det inte kan prövas i sak. Om yrkandet är så bristfälligt att det inte går att förstå vad den skattskyldige vill uppnå bör Skatteverket försöka att läka skadan innan handlingarna översänds till domstolen genom att be den skattskyldige precisera sitt yrkande och ange grunderna för detta och informera att om det inte sker så kommer Skatteverket inte att fatta något omprövningsbeslut med anledning av överklagandet.
- Överklagandet har inte undertecknats eller fullmakt saknas för ombudet. Skatteverket bör be den skattskyldige inkomma med underskrift, ombudet alternativt den skattskyldige inkomma med fullmakt och informera att om det inte sker så kommer Skatteverket inte att fatta något omprövningsbeslut med anledning av överklagandet.

Skatteverket kan inte förelägga den skattskyldige att med hot om avvisning att komplettera yrkandet, underteckna eller inkomma med fullmakt eftersom det är LR som har att pröva om överklagandet ska avvisas. Inkommer inte begärd komplettering ska Skatteverket istället fatta ett beslut och förklara varför omprövning inte har vidtagits. Beslutet ska ställas till den skattskyldige och till LR. Av ovanstående följer således att det är endast under förutsättning att LR enligt reglerna i FPL inte ska sakpröva ett överklagande som Skatteverket kan underlåta omprövning (prop. 1989/90:74 s. 319, 415) jfr även Handledning för skattebetalning 2008 s. 699.

Överklagandet förfaller helt vid bifall

Ett överklagande förfaller om beslutet ändras så som den skattskyldige begär. I det obligatoriska omprövningsbeslutet bör dock upplysas om att överklagandet förfaller.

Delvis bifall

Får den skattskyldige delvis bifall eller avslag till sitt yrkande ska det obligatoriska omprövningsbeslutet ställas till den skattskyldige, och beslutet ska tillsammans med övriga handlingar i ärendet överlämnas till LR. Den skattskyldige bör upplysas om att den fortsatta handläggningen kommer att ske i LR, jfr Handledning för skattebetalning 2008 s. 701.

Om Skatteverket ändrar beslutet på annat sätt än den skattskyldige begär, ska överklagandet anses omfatta det nya beslutet. Finns det skäl för det får den skattskyldige lämnas tillfälle att återkalla överklagandet.

- Återkallelse** Återkallas överklagandet innan Skatteverket fattat sitt obligatoriska omprövningsbeslut eller efter det obligatoriska omprövningsbeslutet men innan Skatteverket överlämnat handlingarna till LR bör Skatteverket fatta ett avskrivningsbeslut. Återkallar den skattskyldige sin talan först efter det att handlingarna överlämnats till LR är endast LR behörig att fatta avskrivningsbeslutet, jfr Handledning för skattebetalning 2008 s. 703.
- LR i Örebro län** Beslut av Skatteverket enligt VSL och LSBF samt lag (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon prövas av LR i Örebro län, enligt 7 b § förordning (1977:937) om förvaltningsdomstolars behörighet.

8.3 Det allmänna ombudets överklagande

Enligt 7 kap. 5 § VSL ska det allmänna ombudets överklagande ha inkommit till Skatteverket inom den tidsfrist som gäller för beslut om omprövning på initiativ av Skatteverket enligt 4 kap. VSL eller efter sådan tid men inom tre veckor från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Om ett omprövningsbeslut som avser efterbeskattning överklagas och det begärs ändring till den skattskyldiges nackdel, ska överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

8.4 Förfarandet vid överklagande

Vid överklagande av LR:s och KR:s beslut gäller 6 kap. 10, 14 och 17 §§ TL. LR:s beslut avseende Skatteverkets beslut att avvisa en begäran om omprövning på grund av att den inkommit för sent får inte överklagas.

Om den skattskyldige överklagar LR:s eller KR:s beslut ska överklagandet ha inkommit inom två månader från den dag då han eller hon fick del av beslutet.

Om LR:s eller KR:s beslut överklagas av Skatteverket eller det allmänna ombudet ska överklagandet ha inkommit senast två månader från den dag beslutet meddelades.

Om en part har överklagat ett beslut av LR eller KR, får även motparten ge in ett överklagande, trots att tiden för överklagande har gått ut. Ett sådant överklagande ska ges in inom en månad från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet skulle ha gjorts. Återkallas eller förfaller det

första överklagandet av någon anledning, förfaller även det senare överklagandet.

Skatteverket får inom den gällande tiden för överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Skatteverket har då samma behörighet som den skattskyldige. Motsvarande bestämmelse gäller om det allmänna ombudet för det allmännas talan.

LR:s beslut överklagas till KR. Enligt 7 kap. 1 § sista stycket VSL krävs prövningstillstånd vid överklagande till KR.

**Prövningstillstånd
i KR**

Prövningstillstånd i KR meddelas enligt 34 a § FPL om

1. det är av vikt för rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt,
2. det förekommer anledning till ändring av LR:s beslut eller,
3. det finns synnerliga skäl till att pröva överklagandet.

Meddelas inte prövningstillstånd står LR:s beslut fast.

**Prövningstillstånd
i RR**

KR:s avgörande eller beslut att inte meddela prövningstillstånd kan överklagas till RR som enligt 36 § FPL kan meddela prövningstillstånd om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas av RR eller,
2. det föreligger synnerliga skäl till prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i KR uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

9 Övriga bestämmelser

9.1 Avrundning

Skattebelopp ska enligt 8 kap. 1 § första stycket VSL avrundas till närmast lägre krontal. Enligt 1 kap. 7 § VSL gäller detta även för dröjsmålsavgift och ränta (prop. 2005/06:65 s. 138).

Av andra stycket framgår att om det till följd av ett skattebeslut uppkommer ett skattebelopp under 50 kr, faller beloppet bort och behöver inte betalas in till staten. Skattebelopp under 50 kr återbetalas inte till den skattskyldige. De skattebeslut som omfattas av denna begränsningsregel är debitering, ned-sättning, avräkning och återbetalning.

Exempel

Skatt debiterad och betald	200 kr
Skatteplikt upphör (tillgodo)	152 kr
Avräknas mot andra skulder	<u>104 kr</u>
	+48 kr

Efter att 104 kr avräknats från det överskjutande beloppet återstår 48 kr att återfå. Återbetalning ska inte ske eftersom 48 kr är mindre än 50 kr.

9.2 Avräkning

Vid återbetalning av vägtrafikskatt ska vägtrafikskatt som är förfallen till betalning och inte har betalats räknas av. Med vägtrafikskatt avses enligt 1 kap. 7 § VSL även dröjsmålsavgift (prop. 2005/06:65 s. 139).

Enligt Riksskatteverkets rekommendationer mm om återbetalning och avräkning av fordonsskatt (RSV Sv 1996:2) ska vid återbetalning av vägtrafikskatt avgifter för registrering enligt LVTR som ska betalas i samband med betalning av vägtrafikskatt räknas av. Dessa avgifter är skyltagift och registerhållningsavgift. När Transportstyrelsen verkställer återbetalning av vägtrafikskatt avräknas, obetalda skatter och avgifter automatiskt.

Avräkning sker från överskjutande fordonsskatt och saluvagnsskatt om skatt och avgifter inte betalats. Avräkning sker endast mot förfallna skatter och tidigast efter fyra bankdagar från sista inbetalningsdatum. Om pengar finns för att täcka uppkommen dröjsmålsavgift avräknas även denna.

Vid avräkning skickas en underrättelse ut med specificerade uppgifter om återbetalningsbeloppet före avräkning. Där framgår uppgifter om avräknat belopp för varje fordon samt debiteringsdatum och hur mycket som återbetalas eller hur stor skuld som kvarstår. Bestämmelserna i 4 kap. och 7 kap. VSL gäller även avräkning

9.2.1 Avräkningens omfattning och i vilken ordning avräkningen sker

Vid återbetalning avräknas förfallen vägtrafikskatt m.m. som den skattskyldige är skyldig att betala.

Avräkningen görs enligt Riksskatteverkets rekommendationer om återbetalning och avräkning av fordonsskatt (RSV SV 1996:2) i följande ordning:

1. obetalda skatter för det fordon som återbetalningen gäller i den ordning de skulle ha betalats,
2. obetalda skatter för andra fordon som den skattskyldige äger eller har ägt,
3. skattetillägg som belöper på en viss skatt bör avräknas omedelbart efter skatten,
4. avgifter enligt VAF, skyltavgift och registerhållningsavgift vilka påförts samtidigt med viss skatt bör avräknas omedelbart efter skatten avräknas,
5. eventuell dröjsmålsavgift som löper på skatten eller avgiften.

Bestämmelserna om avräkning bör även gälla om den skatt som ska återbetalas avser kommande skatteår eller skatteperiod.

Vägtrafikskatt som har betalats in till KFM redovisas till Transportstyrelsen först när den betalats till fullo. Uppgifter om delbetalningar till KFM finns inte införda i vägtrafikregistret. Detta innebär att hänsyn inte kan tas till sådana delbetalningar vid automatisk avräkning av obetald skatt. Det samma gäller uppgifter om betalning som inte har förts in i vägtrafikregistret när avräkning görs.

9.3 Verkställighet

En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut enligt VSL inverkar inte enligt 8 kap. 3 § VSL på skyldigheten att betala den vägtrafikskatt som omprövningen eller överklagandet avser. Det innebär att en begäran om omprövning eller ett överklagande inte medför att den skattskyldige kan hålla inne med betalningen av skatten (prop. 2005/06:65 s. 139).

Indrivning

Om vägtrafikskatt inte betalas i rätt tid, ska den lämnas för indrivning. Indrivning får dock inte begäras för ett belopp som omfattas av anstånd. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar. Vid indrivning får verkställighet ske enligt UB.

Transportstyrelsen ska enligt 5 § VSF för Skatteverkets räkning begära indrivning av vägtrafikskatt. Vid indrivning gäller 3–9 §§ indrivningsförordningen (1993:1229). Indrivning behöver inte begäras för en fordran som understiger 100 kr om indrivningen inte krävs från allmän synpunkt.

10 Allmänt om trängselskatt

10.1 Olika syften med pålagor i vägtrafiken

Huvudsyftet med att ta ut pålagor i vägtrafiken är i regel antingen att finansiera infrastrukturåtgärder eller att styra trafiken.

I utlandet har det sedan länge funnits avgiftssystem för att finansiera byggandet av motorvägar, broar eller tunnlar. Enligt 29 § väglagen (1971:948) är det i Sverige möjligt att finansiera nya vägar med särskilda avgifter. Sådana avgifter finns för att finansiera den fasta förbindelsen över Öresund och Svinesundsförbindelsen

Styrande pålagor kan användas för att minska trängselproblem och därmed öka framkomligheten. Ett annat syfte kan vara att minska trafikens miljöpåverkan. En god styrning av trafiken förutsätter att pålagorna differentieras t.ex. efter trafikbelastning eller fordonens emissionsegenskaper.

10.2 Tekniska förutsättningar

Det finns i praktiken fyra grundläggande tekniker för registrering/betalning av vägavgifter som t.ex. trängselskatt, nämligen manuell betalning, nummerskyltsregistrering, korthållskommunikation och GPS/GSM-kommunikation.

Videoregistrering

Tekniken som används för trängselskatt är nummerskyltsregistrering (videoregistrering), men tekniken medger även korthållskommunikation.

Transponder

Nummerskyltsregistrering innebär att registreringsskylten på de fordon som passerar en betalstation fotograferas med videoteknik och att fotot lagras. Korthållskommunikation innebär att en dosa, s.k. transponder, monteras i vindrutan på fordonet. Vid passage av en betalstation kommunicerar transpondern elektroniskt med betalstationen. Från och med hösten 2008 används endast nummerskyltsregistrering som teknik för trängselskatt.

10.3 Lagtekniska förutsättningar

I lagen om trängselskatt finns alla de gemensamma bestämmelserna, medan särregler för respektive skattebelagda passager finns i en särskild bilaga till lagen. Bilagan reglerar placeringen av de skattebelagda passagera (betalstationer), skattens storlek samt eventuell differentiering i tid liksom eventuella maximibelopp.

10.4 Myndigheternas uppgifter

Följande myndigheter har uppgifter i fråga om administrationen av trängselskatt.

Skatteverket

Skatteverket är beskattningsmyndighet för trängselskatt.

Skatteverket

- samordnar kontrollen av trängselskatt,
- fastställer formulär till de blanketter som behövs,
- meddelar föreskrifter om debitering och betalning av trängselskatt,
- omprövar och beslutar om trängselskatt och tilläggsavgift,
- beslutar om befrielse från skatteplikt,
- beslutar om befrielse från eller återbetalning av trängselskatt eller tilläggsavgift,
- beslutar om anstånd med betalning av trängselskatt eller tilläggsavgift,
- för in i vägtrafikregistret de uppgifter som följer av beslut i skattefrågor m.m. och
- för det allmännas talan i mål om trängselskatt eller tilläggsavgift.

Transportstyrelsen

Transportstyrelsen ansvarar för vägtrafikregistret.

Transportstyrelsen

- beslutar om trängselskatt och tilläggsavgift genom automatiserad behandling,
- verkställer uppbörd av trängselskatt och tilläggsavgift,
- verkställer återbetalning efter Skatteverkets beslut och
- ansöker om indrivning av trängselskatt och tilläggsavgift som inte har betalats.

KFM

KFM driver in trängselskatt och tilläggsavgift som inte har betalats.

11 Trängselskatt

11.1 Inledande bestämmelser

Trängselskatten är en statlig skatt och ska enligt 1 § LTS betalas till staten enligt denna lag.

11.1.1 Beslutande myndigheter

Enligt 2 § LTS är Skatteverket beskattningsmyndighet. Av samma bestämmelse framgår att Transportstyrelsen genom automatiserad behandling ska besluta om trängselskatt och tilläggsavgift samt verkställa uppbörd av skatt och avgift för Skatteverkets räkning om inte annat följer av 15, 15a §§ eller 20 § LTS. Transportstyrelsen svarar även för att återbetalning sker i enlighet med Skatteverkets beslut och att en obetald fordran lämnas för indrivning.

11.1.2 Definitioner

Bil

Av 3 § LTS framgår att fordons- och viktbegreppen i LTS har samma betydelse som i LVTR. En bil är enligt definitionen i LVTR ett motorfordon som är försett med tre eller flera hjul eller medar eller band och som inte är att anses som en motorcykel eller moped. Bilar delas in i personbilar lastbilar och bussar.

11.1.3 Automatiserade beslut

Enligt 3 a § LTS ska bestämmelserna i 26 § och 27 § FL inte tillämpas i fråga om Transportstyrelsens beslut. Detta för att renodla uppdelningen mellan myndigheternas beslutsbefogenheter (prop. 2007/08:52 s. 19).

11.2 Skattepliktiga fordon

Trängselskatt ska enligt 4 § LTS betalas för bil som när skattskyldigheten inträder enligt 9 § LTS är införd i vägtrafikregistret eller brukas med saluvagnslicens. Det innebär att avställda fordon och oregistrerade fordon som används med stöd av saluvagnslicens är skattepliktiga för trängselskatt.

Som fordon införda i vägtrafikregistret räknas även fordon som är tillfälligt registrerade i registret, dvs. fordon som ska exporteras eller importeras och har en tidsbegränsad registrering i vägtrafikregistret.

Eftersom militära fordon inte registreras i vägtrafikregistret utan i det militära fordonsregistret och inte heller brukas med stöd av saluvagnslicens, omfattas inte dessa fordon av skatteplikt för trängselskatt, se prop. 2003/04:145 s. 109.

11.2.1 Fordon som är undantagna från skatteplikt

Vissa fordon är med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret undantagna från trängselskatt enligt 5 § LTS. Samtliga uppgifter som behövs för att konstatera om en bil är skattepliktig enligt 5 § LTS finns eller kommer att finnas i vägtrafikregistret, se prop. 2003/04:145 s. 109.

Med hänsyn till att uppgifter i vägtrafikregistret är underlag för beslut om trängselskatt, bör undantagen som görs knytas till bilens registrering och inte till användningen, se prop. 2003/04:145 s. 42.

Enligt 5 § LTS är följande fordon undantagna från skatteplikt för trängselskatt.

11.2.1.1 Diplomatifordon

Bilar som är registrerade på ägare som är undantagna från skatteplikt enligt lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall, är undantagna från skatteplikt. Det är således det diplomatregistrerade fordonet som är undantaget från skatteplikt, inte ägaren (diplomaten) som är skattebefriad. Om en diplomat till exempel hyr en bil ska trängselskatt betalas för den bilen. Undantaget från skatteplikt upphör när fordonet byter ägare.

11.2.1.2 Utryckningsfordon

Utryckningsfordon så som ambulanser, brandbilar, polisbilar och andra s.k. blåljusfordon är inte skattepliktiga för trängselskatt. Uppgift om ett fordon är utryckningsfordon ska framgå av vägtrafikregistret.

Andra polisiära fordon som inte är registrerade som utryckningsfordon och kriminalvårdens transport och bevakningsbilar är inte undantagna från trängselskatt.

11.2.1.3 Buss med en totalvikt av minst 14 ton

Bussar med en totalvikt av minst 14 ton är inte skattepliktiga för trängselskatt. Motiveringen till detta är att bussar som kör kollektivtrafik inte ska vara skattepliktiga. Då det inte finns registrerat i vägtrafikregistret vilka bussar som kör kollektivtrafik, har en lösning med en gräns på 14 ton valts oavsett användningsområde. Detta innebär även att bussar som inte kör kollektivtrafik omfattas av bestämmelsen, se prop. 2003/04:145 s. 43.

11.2.1.4 Miljöbil

Övergångsbestämmelse

Den 1 januari 2009 upphörde undantaget från trängselskatt för miljöbilar. För de bilar som är införda i vägtrafikregistret och undantagna från skatteplikt senast den 31 december 2008, fortsätter undantaget att gälla fram till och med den 31 juli 2012. Befintliga miljöbilar vid årsskiftet 2008/2009 påverkas därmed inte av lagändringen.

Miljöbilsdefinition enl. LTS

En miljöbil är enligt LTS en bil som enligt uppgift i vägtrafikregistret är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med elektricitet eller annan gas än gasol eller med en bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol. Motorgas är ett annat namn för gasol. För att fordonet ska omfattas av undantaget måste det alternativa drivmedlet (el, gengas, naturgas, biogas, etanol eller metanol) framgå av vägtrafikregistret.

Efterkonverterade bilar

Övergångsbestämmelsen gäller även efterkonverterade bilar. För att övergångsbestämmelsen ska gälla en sådan bil ska den ha omfattas av undantaget före den 1 januari 2009. Det innebär att uppgift om godkänd registreringsbesiktning avseende efterkonvertering måste ha förts in i vägtrafikregistret före den dagen. Om registrering har gjorts vid en senare tidpunkt, även om efterkonverteringen gjorts före den 1 januari 2009, så blir övergångsregeln inte tillämplig (Övergångsbestämmelse 2008:1041.1, prop. 2008/09:12 s 11).

11.3 Befrielse från skatteplikt i vissa fall

För den som är funktionshindrad finns det många gånger inte något annat val än att använda bil vid förflyttning. Skatteverket ska därför enligt 6 § LTS efter ansökan från den som beviljats parkeringstillstånd för rörelsehindrade med stöd av lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer, besluta om att till följd av parkeringstillståndet undanta en viss bil från skatteplikt.

Eftersom skattebefrielsen gäller en viss bil kommer den att gälla oavsett om den rörelsehindrade färdas i bilen eller inte.

Synnerliga skäl

Om det finns synnerliga skäl, ska Skatteverket undanta två bilar från skatteplikt. Anledningen till detta är att det kan finnas behov av undantag för två bilar när det är fråga om flera personer som hjälper den rörelsehindrade och dessa bor på olika håll. Som exempel anges när ett rörelsehindrat barn har föräldrar som inte bor i närheten av varandra, se prop. 2006/07:109.

Utländskt parkerings tillstånd

Befrielse från skatteplikt för trängselskatt kan endast medges om parkeringstillståndet har utfärdats enligt bestämmelserna i trafikförordningen (1998:1276). Det innebär att befrielse från skatteplikt för trängselskatt inte kan ges med stöd av parkeringstillstånd utfärdat i ett annat land.

KR:s i Stockholm dom 4 juli 2006, mål nr 1956-06

A som har ett parkeringstillstånd för rörelsehindrad utfärdat i Storbritannien, ansöker om befrielse från trängselskatt. Hans ansökan avslås med hänvisning till att parkeringstillståndet inte är utfärdat med stöd av trafikförordningen. A överklagar till LR som ger honom rätt. Skatteverket överklagar till KR som konstaterar att parkeringstillståndet inte är utfärdat med stöd av den svenska trafikförordningen. Vägverket som har rätt att föreskriva om giltigheten av utländska parkeringstillstånd, har föreskrivit att utländska parkeringstillstånd ger samma rätt att parkera i Sverige som svenska tillstånd. Motsvarande giltighet har inte föreskrivits gällande andra förmåner som ett svenskt parkeringstillstånd medför. KR:s bedömning är därför att A:s brittiska parkeringstillstånd inte medför möjlighet att undanta bil från skatteplikt enligt 6 § LTS. Det finns enligt KR:s bedömning inte heller någon EG-rättsligt grundad rättighet att få en viss bil befriad från skatteplikt enligt 6 § LTS. Det saknas därför rättslig grund att till följd av A:s brittiska parkeringstillstånd befria en viss bil från trängselskatt. KR ändrar LR:s dom och fastställer Skatteverkets beslut.

Giltighetstid

Av beslutet om befrielse från skatteplikt för trängselskatt framgår att beslutet gäller till ett visst angivet datum. Angivet datum motsvarar sista giltighetsdag för parkeringstillståndet.

KR:s i Stockholm dom 11 januari 2007, mål nr 5648-06

H yrkade att hon skulle befrias från påförd trängselskatt och avgifter, då hon inte visste att det krävdes ett nytt befrielsebeslut när ett gammalt parkeringstillstånd ersattes av ett nytt. H fick aldrig något formellt beslut från Skatteverket. Skatteverket avlog yrkandet. H överklagade till LR som fastställde Skatteverkets beslut. H överklagade till KR. KR:s bedömning

är att då Skatteverket inte får något meddelande om att ett parkeringstillstånd för rörelsehindrad förlängs finns det därmed ingen möjlighet att automatiskt registrera och förlänga en befrielse från trängselskatt för de som beviljas parkeringstillstånd för rörelsehindrade och som tidigare har haft befrielse från Skatteverket. Om H inte fick något beslut i januari 2006 borde H ha kontaktat Skatteverket. H borde även ha undersökt om befrielse fortfarande gällde när parkeringstillståndet gick ut. KR avslag överklagandet.

Ägarbyte

Beslutet om befrielse från skatteplikt för trängselskatt är villkorat. Det innebär att beslutet upphör att gälla före den i beslutet angivna dagen, om fordonet innan dess byter ägare.

KR:s i Stockholm dom 31 augusti 2006, mål nr 3889-06

M begärde omprövning av påförd trängselskatt och yrkade om befrielse från påförd trängselskatt och avgift. Hon anförde att den tidigare ägaren A har ett beslut om befrielse från trängselskatt. A har även efter ägarbytet fortsatt att nyttja bilen. Skatteverket avslag yrkandet. LR fastställde Skatteverkets beslut. M överklagade till KR som konstaterade att fordonet befriades från skatteplikt efter ansökan den 9 november 2005. I samband med ägarbytet den 22 februari 2006 upphörde beslutet om befrielse från trängselskatt för fordonet. Då det vid tidpunkten för ägarbytet inte inkommit någon ny ansökan om befrielse från skatteplikt är fordonsägaren skattskyldig för gjorda passager av betalstationer för trängselskatt. KR gör samma bedömning som LR och fastställer LR:s dom.

Yrkesmässig trafik

För att säkerställa att undantagsmöjligheten inte missbrukas får befrielse från skatteplikt inte medges om bilen enligt anteckning i vägtrafikregistret används i yrkesmässig trafik enligt yrkestrafiklagen (1998:490), se prop. 2003/04:145 s. 43.

11.4 Skattskyldighet

Skattskyldig är enligt 8 § LTS ägaren av bilen. Som ägare anses den som när skattskyldigheten inträder är eller bör vara upptagen i vägtrafikregistret som ägare. Det innebär att den som innehar en viss bil på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller den som innehar en leasingbil dvs. en bil med nyttjanderätt för en bestämd tid om minst ett år är att anse som ägaren till bilen, se 4 § LVTR.

Ägare under 18 år

För en bil som ägs av någon som inte har fyllt 18 år tillämpas det som sägs i LTS om ägaren på den som är förmyndare för honom eller henne, se 4 a § LVTR.

En bil kan civilrättsligt ha en eller flera ägare. I vägtrafikregistret anges endast en ägare och det är den som är skattskyldig för skattepliktiga passager.

Någon prövning av ägarbegreppet och vem som därmed ska anses som skattskyldig ska inte göras i ett mål om trängselskatt. Skulle frågan uppkomma ska den avgöras i ett mål om ägarfrågan, se prop. 2003/04:145 s. 110.

Saluvagnslicens

Är det en bil som används med stöd av saluvagnslicens är den skattskyldig som när skattskyldigheten inträder innehar licensen. Saluvagnslicensen kan bara innehas av en person, se prop. 2003/04:145 s. 110.

11.5 Skattskyldighetens inträde

Skattskyldighet inträder när en skattepliktig bil brukas vid passage av en sådan betalstation som anges i bilagan till LTS.

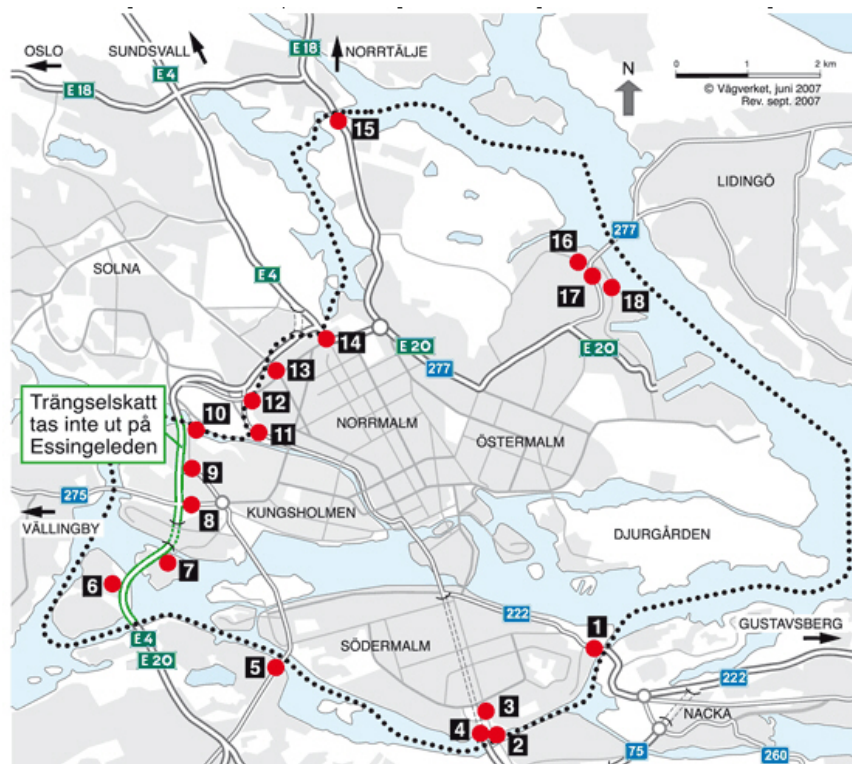
Med att bil brukas vid passage menas att bilen passerar förbi en betalstation med eller utan motorn påslagen, dvs. även om den bogseras, puttas eller på något annat sätt förs förbi en betalstation. En bil som dras av ett annat fordon på så sätt att den dragna bilens ena ände är upplyft genom en anordning på dragfordonet samtidigt som något av det dragna fordonets hjulpar rullar på vägen omfattas inte av skattskyldighet. Bilar som fraktas på släpvagn eller transporteras på biltransport omfattas inte heller av skattskyldighet, se prop. 2003/04:145 s. 47, se även NJA 1972 s.177.

11.5.1 Betalstationer

Enligt bilagan till LTS är betalstationerna avseende Stockholms kommun placerade på följande platser.

1. Danvikstull
2. Skansbron
3. Skanstullsbron
4. Johanneshovsbron
5. Liljeholmsbron
6. Stora Essingen
7. Lilla Essingen
8. Trafikplats Fredhäll/ Drottningholmsvägen
9. Trafikplats Lindhagensgatan

10. Ekelundsbron
11. Klarastrandsleden
12. Trafikplats Karlberg/Tomtebodavägen
13. Solnabron
14. Norrtull
15. Roslagsvägen
16. Gasverksvägen
17. Lidingövägen
18. Norra Hamnvägen

Karta från Transportstyrelsen.

11.6 Skattens omfattning

Bestämmelser om var och när skatt ska tas ut samt skattens storlek finns i bilagan till LTS avseende Stockholms kommun.

11.6.1 Tider och belopp

Trängselskatt ska enligt bilagan till LTS betalas under vardagar utom lördagar under följande tider och med följande belopp vid passage av en betalstation. Dag före helgdag ska ingen skatt tas ut. Tidpunkten för passagen ska bestämmas av timmen och den påbörjade minuten.

Den sammanlagda skatten per kalenderdygn och bil ska högst uppgå till 60 kronor.

Tider/klockan	Skattebelopp/kronor
06.30–06.59	10
07.00–07.29	15
07.30–08.29	20
08.30–08.59	15
09.00–15.29	10
15.30–15.59	15
16.00–17.29	20
17.30–17.59	15
18.00–18.29	10

Juli månad betalningsfri

Trängselskatt ska inte tas ut under juli månad. Skälet är att under juli månad finns fler bilister i Stockholm som inte annars eller sällan kör inom det skattebelagda området, samt att det ges möjlighet till underhåll av systemet, se prop. 2006/07:109 s. 17.

11.6.1.1 Lidingöregeln

Då boende i Lidingö kommun inte har några andra alternativ för att ta sig mellan Lidingö och det allmänna vägnätet än att passera genom det skattebelagda området i Stockholms kommun finns det en undantagsregel för passager till och från Lidingö kommun.

Skattskyldigheten enligt 9 § LTS inträder inte om en bil vid passage till eller från Lidingö kommun passerar två skilda betalstationer varav den ena utgörs av någon av betalstationerna vid Ropsten, det är betalstation 16. Gasverksvägen, 17. Lidingövägen eller 18. Norra Hamnvägen, och tiden mellan passagerna inte överstiger 30 minuter.

**KR:s i Stockholm
dom 31 maj 2006,
mål nr 3308-06**

Skatteverket fastställde att trängselskatt ska betalas med 30 kronor. Bolaget överklagade Skatteverkets beslut till LR. Bolaget anförde att passagera uppfyller kriterierna för den s.k. Lidingöregeln. Skatteverket bestred bifall då utredning visat att inpassage och utpassage skett vid två betalstationer belägna vid Ropsten. LR anger att enligt bilagan till lagen om trängselskatt ska den ena av betalstationerna utgöras av någon av betalstationerna vid Ropsten. Av detta följer att den andra betalstationen inte får vara belägen vid Ropsten för att skattebefrielse enligt den s.k. Lidingöregeln ska kunna åberopas. Överklagandet avslås. Bolaget överklagade till KR som gör samma bedömning som LR och ändrar inte den överklagande domen.

11.6.1.2 Essingeleden

Då Essingeleden är en förbindelse mellan södra och norra delarna av Stockholms län samt att det är en del av E4 som går från Helsingborg till Haparanda, så är det inte lämpligt att ta ut trängselskatt för färd på Essingeleden, se prop. 2003/04:145 s. 81.

11.7 Beskattningsbeslut

Trängselskatt beslutas enligt 2 § LTS av Transportstyrelsen genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret.

Ett beskattningsbeslut ska enligt 11 § LTS fattas för varje bil där skattskyldighet har inträtt enligt 9 § LTS. Varje beslut ska avse en kalendermånad.

Om ett ägarbyte har skett under den aktuella kalendermånaden, och om skattepliktiga passager har gjorts av både den tidigare och den nuvarande ägaren, ska det fattas ett beskattningsbeslut för varje skattskyldig. Det kan därför fattas fler än ett beskattningsbeslut per månad för en och samma bil men med olika skattskyldiga.

Beskattningsbeslut enligt 2 § LTS ska fattas senast den 20:e i kalendermånaden efter den månad som beslutet avser.

11.8 Betalningstid

Trängselskatt som har beslutats enligt 2 § andra stycket LTS ska betalas senast den sista dagen i den andra kalendermånaden efter den månad beslutet avser.

Skatt som avser passager i januari månad beslutas i februari och ska vara betald senast 31 mars, se bilaga 3.

Enligt 2 § lag (1930:1739) om lagstadgad tid får skatten betalas nästa vardag om sista dagen för betalning infaller på t.ex. en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton.

11.9 Tilläggsavgift

Om trängselskatt inte betalas i rätt tid enligt 12 § eller inom den tid som anges i Skatteverkets beslut enligt 15 § eller 15 a § LTS ska en tilläggsavgift påföras den skattskyldige med 500 kr.

Tilläggsavgift för en skattskyldig får påföras högst en gång per skattskyldig, bil och kalendermånad.

Trängselskatt för passager under en månad kan komma att påföras genom beslut från Transportstyrelsen och genom omprövningsbeslut av Skatteverket. Om den skattskyldige underlåter att betala skatten i rätt tid enligt båda besluten, kan endast en tilläggsavgift påföras.

Om en bil har bytt ägare under den aktuella månaden och både den nya och gamla ägaren inte har betalat skatten kan både den tidigare ägaren och den nya ägaren påföras tilläggsavgift (prop. 2007/08:56 s.29).

Tilläggsavgift och obetald skatt ska betalas senast 30 dagar från dagen för beslutet om tilläggsavgift.

11.10 Rättelse

Om trängselskatt eller tilläggsavgift som har beslutats enligt 2 § andra stycket LTS har blivit uppenbart oriktig vid den automatiserade behandlingen, ska Transportstyrelsen rätta beslutet.

11.11 Beslut när trängselskatt inte har påförts genom automatiserad behandling

Om det inte har fattats något beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift får Skatteverket enligt 15 § LTS besluta i frågan. Det innebär att Skatteverket kan fatta beslut om skatt och/eller tilläggsavgift om Transportstyrelsen inte har fattat något beslut genom automatiserad behandling.

Skatteverket får fatta beslut om skatt senast 60 dagar efter den dag då Transportstyrelsen senast skulle ha kunnat fatta beslut. I fråga om tilläggsavgift får beslut fattas senast 60 dagar efter den dag då skatten skulle ha betalats.

Skatt eller avgift som har beslutats av Skatteverket ska betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen.

11.12 Omprövning av beslut

Skatteverket ska enligt 15 a § LTS ompröva beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift om den skattskyldige har begärt det eller om det finns andra skäl. Skatt eller tilläggsavgift som påförts vid omprövningen ska betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen. Här avses de fall då ytterligare trängselskatt eller tilläggsavgift har påförts genom omprövningsbeslutet (prop. 2007/08:52 s. 30)

Omprövning på initiativ av Skatteverket

När Skatteverket på eget initiativ omprövar ett beslut ska omprövningsbeslutet enligt bestämmelsen i 15 b § LTS fattas senast 60 dagar efter det första beslutet som fattats i frågan. Fristen för Skatteverket att på eget initiativ ompröva ett beslut räknas således från och med dagen efter dagen för det automatiserade beslutet.

Omprövning på initiativ av den skattskyldige

En begäran om omprövning av den skattskyldige ska enligt 15 b § andra stycket LTS ha kommit in till Skatteverket senast 60 dagar efter dagen för det första beslutet som fattats i frågan.

Om Transportstyrelsen har beslutat om rättelse eller om Skatteverket på eget initiativ har omprövat ett beslut, ska en begäran om omprövning av beslutet ha kommit in senast 60 dagar efter denna beslutsdag.

När Skatteverket på den skattskyldiges begäran omprövar ett beslut om tilläggsavgift får Skatteverket samtidigt till den skattskyldiges fördel ompröva det beskattningsbeslut som föregått avgiften, även om tiden för att begära omprövning av detta beslut har gått ut. Här ges förutsättningar för Skatteverket att samtidigt ompröva ett felaktigt beslut om trängselskatt till fördel för den skattskyldige även om denne endast begärt omprövning av beslutet om tilläggsavgift (prop. 2007/08:52 s. 31).

Rättidsprövning

Begäran om omprövning ska enligt 15 § LTS ges in till Skatteverket. Vid bedömning av om en begäran om omprövning inkommit i rätt tid anges det i 10 § FL att en handling anses inkommen till myndigheten den dag den anländer till myndigheten eller kom behörig tjänsteman till handa. Kan det antas att handlingen en viss dag har lämnats i myndighetens lokal eller avskiljts för myndigheten på en postanstalt, anses handlingen ha kommit in den dagen, om den kommer behörig tjänsteman till handa närmast följande arbetsdag.

**Lagen om
beräkning av
lagstadgad tid**

I 2 § första stycket lagen (1980:173) om beräkning av lagstadgad tid framgår det att om den tid infaller, då enligt lag eller särskild författning en åtgärd senast ska vidtas på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, får åtgärden vidtas nästa vardag.

Formkrav

I LTS är det inte reglerat om en begäran om omprövning ska göras skriftligen. Det ligger dock i allmänna förvaltningsrättsliga principer att en begäran om omprövning ska göras skriftligen om inte annat uttryckligen föreskrivs. I propositionen till FL (prop. 1985/86:80 s. 26) sägs att i den mån frågan inte är reglerad i specialförfattning bör en myndighet, när den ska bedöma om en muntlig ansökan kan godtas, ta hänsyn till den allmänna bestämmelsen i 7 § FL om enkelhet och snabbhet i handläggningen. Godtas att en omprövning av beslut begärs muntligt är det mycket viktigt att noggranna tjänsteanteckningar görs i ärendet. En person som uppger att han företräder någon annan ska styrka detta med fullmakt. Fullmakt bör begäras in om det inte klart framgår att ombudet har uppdrag att föra den skattskyldiges talan.

När en person uppträder som ombud och inte styrker detta med fullmakt, får myndigheten avgöra om fullmakt behövs med ledning av de allmänna kraven i 7 § FL att enkelt, snabbt, billigt och utan att säkerheten eftersätts handlägga ärendet, se Rätt handlagt 2004 s. 56.

Fullmakt

Fullmakt bör begäras in i sådana fall där det inte föreligger andra prövningshinder och i sådana fall där det krävs utredning för att avgöra vem som är skattskyldig. Begärs fullmakt in ska det framgå att Skatteverket inte vidtar någon omprövning om föreläggandet inte iakttas. Föreläggande om fullmakt bör i första hand riktas mot det uppgivna ombudet men kan även begäras från den skattskyldige, jfr Handledning för skattebetalning 2008 s. 655.

Att en fråga har omprövats av Skatteverket och inget nytt har tillkommit är inte hinder för att fordonsägaren ska kunna begära en ny omprövning. Samma fråga kan således omprövas flera gånger inom tidsramen för omprövning, se prop. 1989/90:74 s. 300 f.

11.13 Inbetalning av skatt och avgift

Betalning av skatt och avgift ska göras genom insättning på ett särskilt konto för trängselskatt. Skatten anses ha betalats den

dag då betalningen har bokförts på Transportstyrelsens särskilda konto för trängselskatt.

Ingår inte i skattekontot

Trängselskatt är en punktskatt, alla punktskatter förutom trängselskatt, vägtrafikskatt och andra fordonsrelaterade skatter är infogade i skattekontosystemet. De fordonsrelaterade skatterna ingår inte i skattekontosystemet eftersom skatten är kopplad till vissa bilar och inte enbart till fysiska eller juridiska personer. Även om trängselskatt inte omfattas av skattekontosystemet så gäller samma regler för inbetalning som för övriga skatter, se prop. 2003/07:145 s. 145. Skatten anses betald den dag då betalningen har bokförts på det särskilda kontot. Det ankommer på skattebetalaren att anlita den betalningsförmedlare som på bästa sätt tar tillvara hans eller hennes intressen, se prop. 1996/97:100 s. 285.

KR:s i Stockholm dom 2 juni 2006, mål nr 2848-06

Skatteverket fastställde att trängselskatt och expeditionsavgift med sammanlagt 95 kr skulle betalas. Bolaget överklagade Skatteverkets beslut till LR. Bolaget yrkade att de ska befrias från påför skatt och avgift. Utredning visar att bolaget passerade betalstationer den 31 januari, 1 och 3 februari 2006. Av ingivet kvitto framgår att betalning för den 31 januari och 1 februari gjordes den 3 februari 2006 någon betalning för passagen den 3 februari 2006 hade inte inkommit till Vägverkets konto inom föreskriven tid. Därför påfördes en expeditionsavgift. Eftersom bolaget inte betalade skatt och expeditionsavgift påfördes tilläggsavgift. Enligt LR bör möjligheten att besluta om befrielse eller återbetalning utnyttjas restriktivt. Att bolaget haft för avsikt att betala skatten samma dag och att underlåtenheten inte skett avsiktligt är inte av sådan art att det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatt eller de efterföljande avgifterna från bolaget, LR avslår överklagandet. Bolaget överklagade till KR som gör samma bedömning som LR.

KR:s i Stockholm dom 2 juni 2006, mål nr 2413-06

Bolagets fordon passerade betalstationer för trängselskatt den 3 och 4 januari 2006. Då skatten inte betalades inom 5 dagar påfördes expeditionsavgift som skulle vara betald senast den 31 januari, respektive 1 februari 2006 för att undvika tilläggsavgift. Då skatt och expeditionsavgift inte betalades i tid påfördes tilläggsavgift den 6 respektive 8 februari 2006. LR:s bedömning är att det varit bolagets ansvar att se till att skatten blir inbetald i rätt tid. Då bolaget fått skriftlig uppmaning att betala inom en viss tid och den tiden har passerats, har det funnits fog för att påföra bolaget tilläggsavgift. LR finner inte heller att det skulle vara uppenbart oskäligt att ta ut tilläggs-

**KR:s i Stockholm
dom 14 december
2006,
mål nr 2283-06**

avgift, överklagandet avslås. Bolaget överklagade till KR som gör samma bedömning som LR.

J:s fordon passerade en betalstation för trängselskatt den 4 januari. J betalade in 10 kr till Vägverket. På inbetalningskortet angav han fel registreringsnummer, vilket resulterade i att betalningen gick till ett annat fordon. Då ingen inbetalning registrerats på J:s fordon påfördes en expeditionsavgift. Enligt LR:s bedömning måste det anses följa av 5 § FTS att det inte är tillräckligt att skatten sätts in på Vägverkets konto med rätt belopp och vid rätt datum för att en betalning ska anses ha gjorts, utan dessutom krävs att uppgift om passagedag och registreringsnummer framgår. Att J betalat 10 kronor som kommit tredje man tillgodo måste anses vara en civilrättslig fråga parterna emellan, och detta fråntar inte J skyldigheten att betala trängselskatten på ett författningsenligt sätt. Omständigheten att J begått ett misstag vid inbetalningen av skatten kan enligt LR:s mening inte anses medföra att det skulle framstå som uppenbart oskäligt att kräva att han ska betala skatten eller påföra honom expeditionsavgift. LR avslår överklagandet. J överklagar till KR som inte gör annan bedömning än den som LR gjort.

**KR:s i Stockholm
dom 2 juni 2006,
mål nr 2971-06**

W påfördes trängselskatt den 1 februari 2006. Vid tidpunkten för skattskyldighetens inträde hade W ett fungerande autogiro. Av uppgifter från Vägverket framgår att det saknades täckning på det till autogiro kopplade kontot dagen för betalning. Vägverket har i e-post till W meddelat att betalning var på väg. LR:s bedömning är att eftersom W inte sett till att det funnits täckning på kontot kan han inte anses ha gjort vad som ankommer på honom för att betala trängselskatten. W har fått uppgift från Vägverket att betalning var på väg, emellertid saknades det täckning på kontot vilket W hade möjlighet att kontrollera. Vägverket kan inte anses ha brustit i sin information på ett sådant sätt att det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut expeditionsavgift, överklagandet avslås. W överklagade till KR som gör samma bedömning som LR.

11.14 Anstånd med betalning

Vid begäran om anstånd med betalning ska enligt 17 § LTS bestämmelserna i 17 kap. 2 och 2 a § samt 19 kap. 6 § första och tredje stycket SBL tillämpas.

Anstånd i samband med omprövning eller överklagande kan medges enligt 17 kap. 2 § SBL. Med skatt avses även expeditionsavgift och med skattetillägg avses tilläggsavgift.

11.14.1 Anstånd med skatt

Enligt 17 kap. 2 § SBL får Skatteverket besluta om anstånd med skatt:

- om det kan antas att skatten helt eller delvis kommer att bortfalla
- om det är tveksamt om den skattskyldige kommer att bli skyldig att betala skatten
- om det skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige eller annars framstå som oskäligt att betala skatten.

Det saknas normalt anledning att ge anstånd enligt första punkten. Är skattefrågan klar ska beslut fattas i omprövningsärendet.

Enligt andra punkten kan anstånd medges om det är tveksamt om den skattskyldige kommer att bli skyldig att betala skatten, det vill säga utgången är oviss. Anstånd bör beviljas om det framstår som minst lika sannolikt att beslutet inte kommer att bestå som att det kommer att bestå, se Handledning för skattebetalning 2008 s. 566.

Anstånd enligt tredje punkten är inte aktuellt när det gäller trängselskatt då det inte kan anses röra sig om några betydande belopp. Syftet med bestämmelsen är framförallt att man vill förhindra att betalningsreglerna tvingar fram försäljning av fastigheter, rörelse eller annan egendom som är av stor betydelse för den skattskyldiges ekonomi och möjligheter att uppehålla och behålla verksamhet han har sin försörjning av, se prop. 1989/90:74 s. 342.

Med anledning av trängselskattens konstruktion och belopp blir det i regel inte aktuellt att tillämpa reglerna i 17 kap. 2 § SBL.

11.14.2 Anstånd med tilläggsavgift

Bestämmelserna i 17 kap. 2 a § SBL avser skattetillägg. Enligt 17 § LTS ska med skattetillägg avses tilläggsavgift. Det innebär att även om förutsättningarna för att medge anstånd med skatt och expeditionsavgift enligt 17 kap. 2 § SBL inte är uppfyllda ska anstånd efter ansökan beviljas för tilläggsavgiften om den skattskyldige begär omprövning av tilläggsavgiften eller beslut om skatt eller expeditionsavgift som föranlett tilläggsavgiften.

Skatteverket kan endast bevilja anstånd en gång vid omprövning och en gång vid överklagande i samma fråga.

För att i ett omprövningsfall få anstånd med tilläggsavgift till dess att länsrätten prövat frågan måste den skattskyldige begära anstånd både vid begäran om omprövning och vid överklagande till LR. Det är i båda situationerna Skatteverket som beslutar om anstånd, se prop. 2002/03:106 s. 249.

Anståndstid

Anståndstiden får enligt 17 kap. 2 a § SBL andra stycket bestämmas till dess att Skatteverket meddelat beslut i omprövningsärendet eller längst tre månader efter dagen för beslut. Vid överklagande till LR får anståndstiden bestämmas till dess att LR meddelat beslut med anledning av överklagandet eller längst tre månader efter dagen för beslut.

I praktiken innebär det att ett anståndsbeslut normalt medges till 30 dagar från den dag beslut med anledning av omprövningen/överklagandet fattades, se Handledning för skattebetalning 2008 s. 564.

11.15 Befrielse och återbetalning

Skatteverket får enligt 18 § LTS självmant eller efter ansökan av den skattskyldige besluta att trängselskatt, expeditionsavgift eller tilläggsavgift helt eller delvis inte ska tas ut eller ska återbetalas om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatten eller avgiften. Som exempel anges om bilen är stulen eller att bilen har används vid en nödsituation eller om ett fel i något hänseende har begåtts från Vägverket eller någon annan myndighets sida i fråga om hanteringen av systemet, t.ex. vid information till trafikanterna. Skatteverket ska pröva frågan på ansökan av den skattskyldige, eller ta upp frågan på eget initiativ om det finns skäl till detta, se prop. 2003/04:145 s. 64.

Möjligheten att befria bilens ägare från skatt eller avgift alternativt återbetala ett redan inbetalt belopp, bör dock användas restriktivt och främst i situationer där bilens ägare blivit betalningsskyldig utan egen förskyllan och rimligen inte kunnat förhindra att skattskyldighet uppstått. Trängselskatt, expeditionsavgift och tilläggsavgift tas således inte ut om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut sådan skatt eller avgift. Som uppenbart oskäligt kan anses om den skattskyldige med hjälp av t.ex. en polisanmälan kan visa att bilen vid skattskyldighetens inträde var frånhänd honom eller henne genom brott. Det kan också anses som uppenbart oskäligt om den

skattskyldige på grund av avspärningar eller liknande blivit tvingad att passera en betalstation, se prop. 2003/04:145 s. 112 f.

**KR:s i Stockholm
dom 31 augusti
2006,
mål nr 1725-06**

G försökte anmäla autogiro för trängselskatt tre gånger men det fungerade inte och han påfördes därför expeditionsavgift. LR fastställde Skatteverkets beslut att G skulle betala expeditionsavgifterna, då det oavsett om det är manuell betalning eller betalning via autogiro är den skattskyldige som ansvarar för att skatten kommer uppborndsmyndigheten till handa. G överklagade LR:s beslut till KR. G hävdade att det inte berodde på honom att avtalen inte kunde godkännas. Av handlingarna framgår att G har gett in samma uppgift om bankkonto på avtal om lån om transponder till Vägverket vid tre tillfällen. Vägverket har sänt två brev till G med information att avtalen inte har kunnat godkännas. Efter det har G kontaktat Vägverket och Vägverket har genom manuell hantering godkänt ett tidigare avtal och manuellt sänt ett meddelande om detta till bankgirocentralen. KR:s bedömning är att med hänsyn till omständigheterna i målet är uppenbart oskäligt att ta ut expeditionsavgift.

**RR:s dom
6 oktober 2008,
mål nr 6944-06**

A påfördes trängselskatt för två passager den 16 februari 2006. Han uppger att hans avsikt var att svänga av i en korsning strax före betalstationen. Vid korsningen körde en buss på hans bil så att denna hamnade ute i korsningen. Han körde då bilen till andra sidan av korsningen för att upprätta skadeanmälan. Därifrån kunde han inte svänga in i korsningen direkt utan att färdas mot trafiken. Därför måste han passera betalstationen och därefter vända tillbaka till korsningen och då på nytt passera betalstationen. Skatteverket bestrider bifall, LR finner att det inte kan framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatt och expeditionsavgift. KR:s bedömning är att det med hänsyn till omständigheterna i målet är det uppenbart oskäligt att ta ut skatt och expeditionsavgift och bifaller A:s överklagande. SKV överklagar och yrkar att LR dom ska fastställas då A själv valt att placera bilen på ett sådant sätt att två skattepliktiga passager uppkommit. RR:s bedömning är att det inte är rimligt att A skulle ha agerat på ett annat sätt än han gjorde när hans bil blev påkörd. Situationen har varit sådan att det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut trängselskatt för de två passagererna. SKV överklagande avslås.

**Trafikarbeten
och trafikolyckor**

Enligt prop. 2003/04:145 s. 74 f så finns det ingen möjlighet att befria från trängselskatt vid tillfälliga omläggningar av trafiken på grund av anläggningsarbeten eller liknande eftersom det inte går att identifiera just de fordon som passerar en betalstation på grund av tillfälliga trafikomläggningar.

11.16 Överklagande

Beslut enligt 15, 15 a, 17 och 18 §§ LTS får överklagas till LR av den skattskyldige och av det allmänna ombudet. Beslut enligt 6 § får överklagas av den sökande eller det allmänna ombudet. Andra beslut får inte överklagas.

Ett överklagande av den skattskyldige eller sökanden ska enligt 20 § LTS ha inkommit till Skatteverket inom tre veckor från den dag då den skattskyldige eller sökanden fick del av beslutet.

Ett överklagande från det allmänna ombudet ska ha inkommit inom tre veckor från det överklagade beslutet. Ombudet får föra talan till den skattskyldiges förmån. Ombudet har då samma behörigheter som den skattskyldige.

Klagotiden bör kunna börja löpa även när den klagande fått del av ett beslut som sänts i lösbrev. Detta innebär dock att en uppgift från den enskilde om när han har fått del av beslutet i regel måste godtas, se prop. 2003/04:145 s. 113.

För att ett beslut ska kunna prövas i LR måste Skatteverket först ha omprövat det ursprungliga automatiserade beslutet, och meddelat ett omprövningsbeslut. För att få omprövningsbeslutet prövat i LR måste det överklagas av den skattskyldige. Skatteverket ska snarast ompröva det överklagade beslutet. Omprövning ska dock inte ske om överklagandet ska avvisas.

Rätten att överklaga till allmän förvaltningsdomstol omfattar beslut om befrielse från skatteplikt efter ansökan av den som beviljats parkeringstillstånd för rörelsehindrad, omprövningsbeslut av trängselskatt, expeditionsavgift och tilläggsavgift, beslut om befrielse och återbetalning av skatt eller avgift samt beslut om anstånd med betalningen, se prop. 2003/04:145 s. 113.

LR i Stockholms län

Beslut enligt LTS som överklagas till LR ska enligt 7 c §, förordning (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m. tas upp av LR i Stockholms län.

Muntlig förhandling i LR

Enligt 21 § LTS ska muntlig förhandling i LR hållas i mål som gäller tilläggsavgift om den skattskyldige begär det. Muntlig förhandling behöver inte hållas om det finns anledning att anta att tilläggsavgiften inte ska tas ut.

En begäran om omprövning eller överklagande av ett beslut enligt LTS inverkar enligt 22 § LTS inte på skyldigheten att betala den skatt eller avgift som omprövningen eller överklagandet avser.

**Skriftligt
överklagande**

Ett överklagande ska enligt 23 § FL vara skriftligt. I överklagandet ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs.

**Egenhändigt
undertecknad**

Överklagandet ska enligt 3 § FPL vara egenhändigt undertecknat av den skattskyldige eller av den skattskyldiges ombud. Med ombud menas den som har fullmakt att föra talan i någon annans ställe.

Ett överklagande som inkommit på fax eller via e-post med elektronisk signatur anses inte egenhändigt undertecknad. Det kan dock avhjälpas genom att den skattskyldige får tillfälle att underteckna överklagandet, se RÅ 1992 not. 572 och RÅ 2002 not. 206.

Om Skatteverket avser att bifalla ett yrkande finns inget krav på undertecknande då Skatteverket kan ompröva ett beslut till den skattskyldiges fördel på eget initiativ. Skatteverket kan i detta fall pröva och bifalla yrkandet även om undertecknande saknas, jfr Handledning för skattebetalning 2006 s. 695.

I lag (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid 2 § första stycket stadgas att om den tid infaller, då enligt lag eller särskild författning en åtgärd senast ska vidtas, på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, får åtgärden vidtas nästa vardag. Överklagandet ska inte avvisas om förseningen beror på att Skatteverket har lämnat en felaktig överklagandehänvisning. Överklagandet ska inte heller avvisas om det inkommit inom överklagandetiden till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ska då omedelbart översändas till Skatteverket med uppgift om den dag då handlingen inkom till domstolen.

**Obligatoriskt
omprövnings
beslut**

Skatteverket ska snarast ompröva det överklagade beslutet, enligt 6 kap. 6 § TL, om överklagandet inte ska avvisas av Skatteverket på grund av att det inkommit för sent eller förfaller på grund av att Skatteverket bifallit yrkandet. Överklagandet, omprövningsbeslutet och övriga handlingar i ärendet ska överlämnas till LR.

**Undantag från
obligatoriskt
omprövnings
beslut**

Om det finns särskilda skäl får överklagandet lämnas till LR utan föregående omprövning. I prop. 1989/90:74 s. 319 har följande situationer ansetts utgöra särskilda skäl.

- Överklagandet ska avvisas av LR på grund av *litis pendens*, dvs. den fråga som överklagandet gäller redan är föremål för domstolsprövning 4 kap. 8 § TL.

- Överklagandet ska avvisas av LR på grund av res judicata, dvs. den fråga som överklagandet gäller redan avgjorts av domstol.
- Överklagandet är så ofullständigt att det inte kan prövas i sak. Om yrkandet är så bristfälligt att det inte går att förstå vad den skattskyldige vill uppnå bör Skatteverket försöka att läka skadan innan handlingarna översänds till domstolen genom att be den skattskyldige precisera sitt yrkande och ange grunderna för detta och informera att om det inte sker så kommer Skatteverket inte att fatta något omprövningsbeslut med anledning av överklagandet.
- Överklagandet har inte undertecknats eller fullmakt saknas för ombudet. Skatteverket bör be den skattskyldige inkomma med underskrift, ombudet alternativt den skattskyldige inkomma med fullmakt och informera att om det inte sker så kommer Skatteverket inte att fatta något omprövningsbeslut med anledning av överklagandet.

Skatteverket kan inte förelägga den skattskyldige att med hot om avvisning att komplettera yrkandet, underteckna eller inkomma med fullmakt eftersom det är LR som har att pröva om överklagandet ska avvisas. Inkommer inte begärd komplettering ska Skatteverket istället fatta ett beslut och förklara varför omprövning inte har vidtagits. Beslutet ska ställas till den skattskyldige och till LR. Av ovanstående följer således att det är endast under förutsättning att LR enligt reglerna i FPL inte ska sakpröva ett överklagande som Skatteverket kan underlåta omprövning, se prop. 1989/90:74 s. 319, 415, jfr även Handledning för skattebetalning 2006 s. 697.

Överklagandet förfaller helt vid bifall

Ett överklagande förfaller om beslutet ändras så som den skattskyldige begär. I det obligatoriska omprövningsbeslutet bör dock upplysas om att överklagandet förfaller.

Delvis bifall

Får den skattskyldige delvis bifall eller avslag till sitt yrkande ska det obligatoriska omprövningsbeslutet ställas till den skattskyldige, och beslutet ska tillsammans med övriga handlingar i ärendet överlämnas till LR. Den skattskyldige bör upplysas om att den fortsatta handläggningen kommer att ske i LR, jfr Handledning för skattebetalning 2006 s. 697.

Om Skatteverket ändrar beslutet på annat sätt än den skattskyldige begär, ska överklagandet anses omfatta det nya beslutet. Finns det skäl för det får den skattskyldige lämnas tillfälle att återkalla överklagandet.

Återkallelse Återkallas överklagandet innan Skatteverket fattat sitt obligatoriska omprövningsbeslut eller efter det obligatoriska omprövningsbeslutet men innan Skatteverket överlämnat handlingarna till LR bör Skatteverket fatta ett avskrivningsbeslut. Återkallar den skattskyldige sin talan först efter det att handlingarna överlämnats till LR är endast LR behörig att fatta avskrivningsbeslutet, jfr Handledning för skattebetalning 2006 s. 699.

LR beslut kan överklagas till KR. Enligt 20 § LTS krävs prövningstillstånd vid överklagande till KR.

Prövningstillstånd i KR

Prövningstillstånd i KR meddelas enligt 34 a § FPL om

1. det är av vikt för rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt,
2. det förekommer anledning till ändring av LR:s beslut eller,
3. det finns synnerliga skäl till att pröva överklagandet.

Meddelas inte prövningstillstånd står LR:s beslut fast.

Prövningstillstånd i RR

KR:s avgörande eller beslut att inte meddela prövningstillstånd kan överklagas till RR som enligt 36 § FPL kan meddela prövningstillstånd om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas av RR eller,
2. det föreligger synnerliga skäl till prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i KR uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

11.17 Verkställighet

Om skatt eller avgift enligt LTS inte betalas i rätt tid ska den lämnas för indrivning.

Vid indrivning gäller 3–9 §§ indrivningsförordningen (1993:1229). Indrivning behöver inte begäras för en fordran som understiger 100 kr om indrivningen inte krävs från allmän synpunkt enligt 4 § tredje stycket FTS.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1193:891) om indrivning av statliga fordringar mm. Vid indrivning får verkställighet ske enligt UB.

Skatteår, skatteperiod och betalningsmånad

Skatteår, skatteperioder och betalningsmånader för ett visst fordon bestäms av slutsiffran i fordonets registreringsnummer enligt följande.

Slut-siffra	Skatteår	Skatteperioder	Betalnings-månad
1	maj–april	maj–augusti september–december januari–april	april april augusti december
2	juni–maj	juni–september oktober–januari februari–maj	maj maj september januari
3	juli–juni	juli–oktober november–februari mars–juni	juni juni oktober februari
4	september–augusti	september–december januari–april maj–augusti	augusti augusti december april
5	november–oktober	november–februari mars–juni juli–oktober	oktober oktober februari juni
6	december–november	december–mars april–juli augusti–november	november november mars juli
7	januari–december	januari–april maj–augusti september–december	december december april augusti
8	februari–januari	februari–maj juni–september oktober–januari	januari januari maj september
9	mars–februari	mars–juni juli–oktober november–februari	februari februari juni oktober
0	april–mars	april–juli augusti–november december–mars	mars mars juli november

Betalningsmånader för fordon beroende på slutsiffra

Betalningsmånad	För skatteår, fordon med slutsiffra	För skatteperiod, fordon med slutsiffra
januari	8	2 och 8
februari	9	3, 5 och 9
mars	0	6 och 0
april	1	1, 4 och 7
maj	2	2 och 8
juni	3	3, 5 och 9
juli	-	6 och 0
augusti	4	1, 4 och 7
september		2 och 8
oktober	5	3, 5 och 9
november	6	6 och 0
december	7	1, 4 och 7

Trängselskatt månadsdebitering

Passagemånad	Beslut om trängselskatt senast den 20:e	Skatten ska vara betald den sista	Beslut om tilläggsavgift senast den 20:e
januari	februari	mars	april
februari	mars	april	maj
mars	april	maj	juni
april	maj	juni	juli
maj	juni	juli	augusti
juni	juli	augusti	september
juli	*	*	*
augusti	september	oktober	november
september	oktober	november	december
oktober	november	december	januari
november	december	januari	februari
december	januari	februari	mars

Sakregister

- Allmänna ombudet, 75
- Anstånd, 53
 - omprövning eller överklagande, 53, 96
 - synnerliga skäl, 54
 - tilläggsavgift, 97
- Användning ändras, 32
- Användningsförbud, 42, 65
- Automatiserade beslut, 43, 83
- Avrundning, 77
- Avräkning, 77
- Avskyltning, 42, 68
- Befrielse från skatteplikt
 - giltighetstid, 86
 - parkeringstillstånd, 85
 - synnerliga skäl, 86
 - utländskt parkeringstillstånd, 86
 - yrkesmässig trafik, 87
 - ägarbyte, 87
- Befrielse och återbetalning, 98
- Beskaffenhet ändras, 31
- Beslut, 43, 91
 - automatiserade beslut, 43, 83
 - efterbeskattning, 48
 - omprövning på initiativ av den skattskyldige, 44, 93
 - omprövning på initiativ av Skatteverket, 47
 - rättelse, 43
 - skälig grund, 49
 - som kan omprövas, 43
- Betalningsmånad, 105, 106
- Betalningstid, 52, 91
 - användningssätt, 53
 - beskaffenhet, 53
 - helt skatteår/skatteperiod, 52
 - omprövning, 93
 - saluvagnsskatt, 53
 - skattehöjning, 53
 - skatteplikt inträder, 53
 - tillfällig annan användning, 53
 - tilläggsavgift, 92
- Betalstation, 88
- Bruttovikt, 20
- Debiteringssammandrag, 33
- Dieselolja, 18
- Diplomatfordon, 24
- Dröjsmålsavgift, 20, 58
 - befrielse, 61
 - beräkning i vissa fall, 60
 - grund saknas för befrielse, 63
 - minsta belopp, 59
 - nedsättning, 62
 - uträkning, 58
- Dygnsskatt, 31
- Efterbeskattning, 48
- Essingeleden, 91
- Fordonsår, 18
- Förskottsdebitering, 33
- Glesbygdsavdrag, 28
- Husbil, 23
- Indrivning, 79, 103
- Koldioxidbaserad, 25
 - alternativt drivmedel, 26
 - bensin, 26
 - beräknat koldioxidvärde, 27
 - diesel, 26
 - fastställt koldioxidvärde, 28
 - skälig grund, 27
- Kombitrafik, 57

- Lidingöregeln, 90
- Lätt buss, 29
 - skattelättnad, 30
- Lätt lastbil, 29
 - skattelättnad, 30
- Miljöklass, 25
 - miljöklass 2005, 25
 - miljöklass 2005 PM, 28
 - miljöklass El, 25
 - miljöklass Hybrid, 25
- Motorredskap, 30, 33, 36
- Muntlig förhandling, 100
- Nedsättning, 57
- Nedsättning av eller befrielse från fordonsskatt
 - synnerliga skäl, 39
 - särskilda villkor, 39
 - varaktigt utförd, 38
 - öar, 38
- Omprövning på initiativ av den skattskyldige, 44, 93
 - formkrav, 46, 94
 - fullmakt, 46, 94
 - nackdel, 44
 - rättidsprövning, 45, 93
 - ägarbyte, 44
- Omprövning på initiativ av Skatteverket, 47, 93
 - efter det tredje året, 47
 - högre skatt, 47
- Parkeringstillstånd, 85, 86
- Personbil klass I, 25
 - alternativt drivmedel, 26
 - bensindriven, 26
 - beräknat koldioxidvärde, 28
 - dieseldriven, 26
 - fastställt koldioxidvärde, 28
 - glesbygdsavdrag, 28
 - grundbelopp, 25
 - miljöklass 2005, 25
 - miljöklass 2005 PM, 28
 - miljöklass El, 25
 - miljöklass Hybrid, 25
 - skattelättnad, 28
 - skälig grund, 27
 - viktbaserad, 25
- Personbil klass II, 29
 - skattelättnad, 30
- Preskription, 55
- Prövningstillstånd, 76, 103
- Räddningstjänst, 18, 24
- Ränta, 20
- Rättelse, 43, 92
- Saluvagnsskatt, 41
 - användningsförbud, 42
 - avskyltning, 42
 - betalning, 42
 - debitering, 42
 - saluvagnslicens, 41
 - skatteplikt, 41
 - skattskyldig, 41
- Skatteklass I, 33
- Skatteklass II, 34
- Skatteperiod, 25, 105
- Skatteplikt, 21, 83
- Skattevikt, 19
- Skatteår, 25, 105
- Skattskyldig, 25
 - användningssätt, 52
 - beskaffenhet, 52
 - efterbeskattning, 52
 - helt skatteår/skatteperiod, 51
 - saluvagnslicens, 88
 - skattehöjning, 52
 - skatteplikt inträder, 52
 - yrkesmässig trafik, 87
- Skälig grund, 27, 49
- Släpvagn, 30, 36
- Tillfällig användning, 36
- Tilläggsavgift, 92
- Tjänstevikt, 19
- Totalvikt, 20
- Traktor, 30, 33
- Trängselskatt, 83

- Tung buss, 30
 - miljöklass 2005, 30
- Tung lastbil, 30
 - miljöklass 2005, 30
- Tung terrängvagn, 30, 33
- Undantag från skatteplikt, 23
 - buss med en totalvikt över 14 ton, 85
 - diplomatfordon, 24, 84
 - miljöbil, 85
 - räddningstjänst, 24
 - utryckningsfordon, 84
 - veteranfordon, 23
 - övriga undantag, 23
- Verkställighet, 79, 103
- Veteranfordon, 23
- Återbetalning, 56
- Överklagande, 71, 100